

ERA.T-76.1.978

P-1101

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU RIIKLIK EHTUSKOMITEE
TEADUSLIK RESTAUREERIMISE TÖÖKODA

OBJEKT: Tallinna vanalinn

ŠIFR. NR.: TT-2-69

TELLIJA: Tallinna Arhitektuuri Mälestusmärkide
Kaitse Inspektsioon

TEOSTAJA: Vabariiklik Restaureerimisvalitsus

Väljavõtted Tallinna vanimatest kinnistu-
raamatutest.

XIX osa

Direktor: V. Saks./
Peainsener: K. Aluve./
Projekt-sektori
juhataja: V. Viikholm./

Peaspetsialist
ajaloo alal:

H. Üprus./

Peaspetsialist
arhitektuuri alal:

R. Zobel./

Objekti autor:

-

TALLINN 1969.

Väljavõtted Tallinna vanimatest kinnisturaamatutest,
koostatud dots. L.Tiigi poolt aprilli-maikuus 1969.a.

Jrk. nr.	Kinnistu aadress	Kinn. nr.	Lehek. arv
1.	Pikk t.48 / Sulevimägi 5	27	3,0
2.	Pikk t.46	30	3,0
3.	Pikk t.44	31	4,5
4.	Pikk t.42	34	7,0
5.	Pikk t.40	35	4,5
6.	Pikk t.38	36	3,0
7.	Pikk t.36	44-I	2,0
8.	Pikk t.36	44-II	3,0
9.	Pikk t.34	45	4,0
10.	Pikk t.32	47	4,5
11.	Pikk t.32	48	5,5
12.	Nunna t.1,3,5,7 ja 9	95-101, 105	1,5
13.	Nunna t.1	95-I	0,5
14.	Nunna t.1	95-II	3,5
15.	Nunna t.3	96	2,5
16.	Nunna t.3	97	2,0
17.	Nunna t.3	98	2,0
18.	Nunna t.3	99	4,5
19.	Nunna t.5	100	2,0
20.	Nunna t.7	101	5,0
21.	Nunna t.9	105	3,0

Kokku: 70,5

70,5 : 24 = 2,94 a/pg., akteeritud mais 1969.a.

Komplekteerinud: *R. Zobel*
/R. Zobel./

Pikk tänav 48 / Sulevimägi 5 Kinnistu nr. 27

29.07.1385 (Erbebuch III, 94) Nicolaus Vyncketey loovutab oma kinnistu (suam hereditatem prope orthus), mis asub Pikal tänaval, kõigi päraldistega Dethmarus Hutwalker'ile. Ta jääb Nicolausele võlgu 60 mk. (hiljem 30 mk.)

19.04.1387 (Rentenbuch 94) Dethmarus Hutwalker laenab oma nurgamajale (hered. angularum) Pikal tänaval, Jaani seegi võõrmündritelt 30 mk.

8.08.1393 (Erbebuch III, 315) Dethmarus Hutwalkeri lese võõrmündrid tema nõusolekul loovutavad tema kinnistu ehk nurgamaja Pikal tänaval, Conradus Sandir'ile. Prouale jääb võlgu 30 mk.

Lisand 1.09.1404: võlg Jaani seegile (2 mk. aastarenti) on tasutud; kui see raamatust leitakse, siis kustutada!

1.09.1404 (Rentenbuch 398) 30-margane võlg Jaani seegile, mis lasus raehärra Cord Tzanderi majal, on tasutud. Kui see raamatust leitakse, siis kustutada! (See oli laenatud 1387.a. (Rentenb. 94).

27.06.1404 (Rentenbuch 395) raehärra Kord Tzanders määrab oma esimese abielu lastele oma elamu ja veel 300 riimarka, 6 kaalumarka ehteid ja tütrele 10 "nobbeleni" kuldsõrmustes. - Cord Zanders oli raehärra 1405-1420.

2.09.1435 (Erbebuch 1105) mester Reinolt Sander (arv. vaimulik) loovutab oma vennale Bertold Sander'ile kõik oma õigused isa ja ema pärandi suhtes, nii ka elamu, mis asub Oleviste kiriku juures, tänavanurgal. Sellega on kohustusstest Reinoldi suhtes vabad Bertolt, tema naine ja lapsed.

Selle kinnistu järgmiseks omanikuks on Borchart Gise

2

4

kes sai kodanikuks 12.11.1445; tema naine Elsebe oli ilmselt Bertoold Sanderi tütar. Mõlemad surid enne 1464.a. 17.08.1464 (Erbebuch IV, 79) Borchard Gise ja tema naise Elsebe (mõlemad surnud) tütre Barbare vööründrid loovutavad elamu ja nurgamaja, mis asub Pikal tänaval, Gerd Vehuseni (nr.) vastas, ning mis oli Elsebe kaasavara, nüüd Diderick Hueck'ile. - See sai kodanikuks 24.08.1464, abielludes Barbare Gise'ga; hiljem oli ka raehärraks. Lesena abiellus Barbare uuesti Marten Bokelmaniga, kes sai kodanikuks 1473. aastal.

1477.a. (AHB, 29-a) surnud raehärra Diderick Huke laste vööründrid loovutavad elamu ja kinnistu, mis asub Pikal tänaval, Bartold van der Heyde (nr. 26-II) vastas, Marten Bokelem'ile (= Bokelman).

26.04.1526 (AHB, 29-a) Jasper Bokelman loovutab oma sugulasele Hans Sack'ile oma pärandiosa oma isale kuulunud kinnistus, mis asub Pika tänava nurgal, Jürgen Bardewischi maja (nr. 30) kõrval.

- Hans Sacke sai kodanikuks 1526. aastal.

27.04.1547 (AHB, 29-b) surnud Hans Sacki lese ja laste vööründrid loovutavad tema elamu, s.o. nurgamaja, mis asub Pikal tänaval, Rolef Selhofi maja (nr. 30) kõrval, kaasavarana Jürgen Antfelt'ile. - Sai kodanikuks 1545.a.

7.06.1598 (AHB, 29-b) loovutavad pärijad selle kinnistu Jürgen Antfelti tütremehele, Hans Roper'ile.

15.04.1600 (NHB, 86) raehärra Johan Honerjeger kui Hans Roperi volinik, loovutab maja ja nurgakinnistu Pikal tänaval, Hans Bosawe (nr. 30) kõrval, auväärsele härra Gödertt Vegesack'ile.

3

5

- Godert Vegesack sai kodanikuks 1596, raehärraks 1608 ja suri 1625. aastal. Ta oli abielus Beleke Goldberg'iga. 22.04.1659 (NHB, 86) kohtufoogt Bendix Vegesack loovutab Brookusmäe nurgal, surnud Christopher Derenthali väike-maja (nr. 30) kõrval asuva elamu Heinrich Stampehl'ile. oli

- Viimane sai kodanikuks 1655, raehärraks 1661, bürgermeistriks 1683-1689. Tema lesk Agneta Knieper suri 1710.a. 25.04.1732 (NHB, 86) sissekandest selgub, et Brookusmäe nurgal asuv elamu, surnud kirurgi Johan Krause (nr. 30) kõrval, on olnud oksjonil, kust selle ostis kaupmees Johan Caspar Schüsler (kod. 1711-1742) ja on nüüd edasi müünud keiserliku ülem-maakohtu advokaadile Michael Rehe'le.

- See suri juba 1738. aastal, kuid tema lesk, Anna Elisabeth Nottbeck alles 1771.a.

15.04.1771 (NHB, 86-a) linna triviaalkooli matemaatika õpetaja Sebastian Heinrich Schramm loovutab oma naise ja proua Anna Elisabeth Rehe, sünd. Nottbecki teiste pärijate nimel, Brookusmäe nurgal, kääsissepa Michailoffsky maja (nr. 30) kõrval asuva elamu advokaadile Bernhard Johan Meyer'ile. - See sai 1783.a. raehärraks ja suri 1805..a.

Kinnistu nr. 27 järgmised omanikud olid:

10.07.1817 - Christian Daniel Rosenmüller, õuenõunik
08.10.1820 - Johan Lorenz Bewer, pagarimeister
28.08.1828 - trükkal Dullo lesk, sünd. Caroline Minuth
17.10.1844 - Carl Goeffried Dullo, trükkal
06.10.1878 - eelmise lapsed (arvult 4)
28.10.1894 - Hermine Natalie Josephine Hippus, sünd. Dullo
Karl Diedrich Dullo
08.06.1900 - firma "Lindforsi pärijad"
29.01.1910 - Reinhold Hanschmidt
28.05.1938 - Margot Hanschmidt.

1435. ja 1436.a. on selle kinnistu omanikuks Hans van Ruden alias Rueden, kes sai kodanikuks 1431. aastal. Käesoleva ja naaberkinnistu (nr. 31) hoove lahutab teineteisest paemüür (=glintmure) Erbeb. III, 1101, 1120. 1478.a.(AHB, 30-a) surnud Gerwyn Hardensteeni (kod. 1462.a.) lese vöormündrid loovutavad maja, mis asub Mertyn Bokelemi (nr. 27) ja Hans van deme Bure maja (nr. 31) vahel, kaasa- varana Dyderik Kreyenfenger'ile. Ühtlasi langeb viimase ülalpidamisele ka tema ämm.

- Diderik Kreyenfenger sai kodanikuks 1472. aastal. Surnud on ta enne 1489. aastat.

26.04.1526 (AHB, 30-a) . . . Schelwendi lese vöormündrid loovutavad Jürgen Bardewisch'ile, kes oma naise kaudu on Kreyenvengeri lese lähemaid pärijaid, eelmainitud maja ja kinnistu, mis asub surnud Marten Bokelmani (nr. 27) ja Hans Beckeri maja (nr. 31) vahel ning mille ta on kohtuliku hagiga endale võitnud.

- Jürgen Bardewisch oli kodanik juba 1508.a. (Rentenb.1359) 19.10.1527 (AHB, 30-a) Jürgen Bardewisch loovutab oma eelmainitud kinnistu Rolaff Selhoff'ile.

16.04.1558 (AHB, 30-b) surnud Rolef Selhove lese Anne, seejärel Arnt Reyeri naise vöormündrid loovutavad samale Arnt Reyer'ile eelmainitud maja kui naise kaasavara.

11.04.1600 (AHB, 30-b) surnud Arent Reyeri~~xx~~ maja, mis asub Pikal tänaval, loovutavad tema väimees Hans Bardewyk ja teised pärijad müügi korras Hans Bosowe'le.

- Viimane sai kodanikuks juba 1589. aastal.

Hiljem on kinnistu omanikuks Hans Dornebockholt alias Hans dor den Bockholt, kes sai kodanikuks 1584. aastal.

5

9

5.05.1620 (AHB, 30-b ja NHB, 85) Hans Dornebockholt loovutab oma väimehele, Christoffer Derenthal'ile maja ja kinnistu, mis asub Pikal tänaval, raehärra Gotthardt Vegesacki (nr. 27) ja Hans Gerdneri (nr. 31) vahel.

- Christoph Derenthal sai kodanikuks 1614, raehärraks 1632 ja suri 1654.a.

17.05.1707 (NHB, 85) pärijate nimel loovutatakse elamu, mis asub Pikal tänaval, bürgermeisteri Hinrich Stampehli (nr. 27) ja Hinrich Germeri (nr. 31) vahel, Hinrich Berg'ile.

- See sai kodanikuks 1701.a. paubasellina, abiellus Albrecht Pianti tütre Geztraut Elisabethiga ja suri koos naisega katku 1710. aastal.

13.05.1715 (NHB, 85) sissekandest selgub, et Heinrich Bergi pärijad olid selle müünud Bernhard Riesman'ile ja see omakorda Josias Essman'ile, kelle nimele see nüüd kantakse.

- Josias Esmann sai kodanikuks 1710 kaupmehena ja suri 1742.a.; ta oli abielus kaupmehe Michael Krey tütre Anna Dorotheaga.

15.10.1717 (NHB, 85) Josias Essmana loovutas selle elamu kirurgile Johan Krause'le. - See pärines Sileesiast, sai Tallinna kodanikuks 1693 ja teotses siin veel 1721. aastal.

21.05.1736 (NHB, 85) kirurgi Johan Krause väimees Johan Samuel Reimers loovutab selle kinnistu advokaadile Michael Rehe'le, kelle käes on juba kõrvalasuv nr. 27.

- Johan Samuel Reimers pärines Lüübekist, sai Tallinna kodanikuks 1722.a. klaasissepana; umbes 1728.a. abiellus ta teistkordselt ja nimelt Johan Krause tütre Mariaga.

27.10.1738 (NHB, 85) Michael Rehe lese võõrmündrid loovu-

tavad käesoleva kinnistu Josias Esman'ile (kelle käes see oli juba ka 1715-1717.a.). Kinnistu asus M.Rehe lese (nr. 27) ja Hans Gödersi maja (nr. 31) vahel.

16.05.1755 (NHB, 607) sissekandest selgub, et see maja oli oksjonil ja kantakse nüüd ostja Berend Nottbecki nimele.

- Viimane sai kodanikuks 1715.a. kaubasellina, oli Suurgildi vanemaks ja suri 1762a. lesena.

30.04.1756 (NHB, 607) Berend Nottbecki nimel loovutab tema poeg Peter Johan Nottbeck selle elamu klaasissevale Gottfried Michailoffsky'le.

- See pärines Danzigist, sai Tallinna kodanikuks 1739 ja suri lesena 1781. aastal. Seejärele kuulus maja tema pärijatele.

Kinnistu nr. 30 järgmised omanikud olid:

11.06.1818 - Johan Daniel Michailoffsky, klaasissepp

28.11.1830 - eelmise õetütar, prantsuse keele õpetaja
Martin Quosigi naine, sünd. Amalie Kiegel

01.12.1836 - Simen Petrowitš Pulkin

07.02.1861 - Ewdokia Grigorjewna Pulkin

21.03.1878 - Agrafena Andrejewna Winogradow

29.05.1879 - Carl von Krusenstiern, kindral-major

28.11.1880 - Otto Rechtlich

12.09.1897 - Eestimaa mõisnike krediitkassa

22.05.1902 - Etienne Arturi p. Girard de Soucanton, parun.

7
Pikk tänav 44

9
Kinnistu nr. 31

16.09.1401 (Rehtenbuch 363) kuulub käesolev kinnistu, mis asub Pikal tänaval, raehärra Dethmer van Elteni kinnistu (nr. 34) kõrval, Johannes Ordman'ile, kes teeb selle peale laenu rhr. Johannes Bolemani pojalt Johanneselt.

1.06.1403 (Rentenbuch 385) Johannes Ortman oma naise loal laenab sama kinnistu peale veel raehärralt Hinrik Parenbekelt.

27.01.1413 (Rentenbuch 493) kuulub see kinnistu juba Hans Louwe'le.

19.12.1421 (Rentenbuch 638) ja 30.07.1428 (Rentenbuch 745) kuulub see samuti Hans Louwele.

Johannes Ortman teotseb Tallinnas 1380-1404.

24.03.1435 (Erbebuch III, 1101) Hans Lowe loovutab oma kinnistu, mis asub Pikal tänaval, raehärra Gert Grimmerti kinnistu (nr. 34) kõrval, Hans Eggerdes'ile. Viimane on leppinud kokku oma teise naabri, Hans van Ruden'iga (nr. 30) nende üesid eraldava paekivist müüri kasutamise suhtes. Hans Lowe kasuks kirjutatakse sellele majale 200 mk.
- Hans Eggerdes sai kodanikuks 1420.a. kullassepana.

11.05.1436 (Erbebuch III, 1120) Hans Eggerdes loovutab Bertolt Niebecker'ile Pikal tänaval, rhr. Gert Grimmerti (nr. 34) kõrval asuva kinnistu. Kokkulepet Hans van Ruden'iga (nr. 30) vahemüüri suhtes on uuendatud. Völg Hans Lowe'le on endine.

- Bertolt Niebecker sai kodanikuks 1435. aastal.

~~XXXX~~ 28.06.1443 (Rentenb. 948) Bertolt Niebecker laenab oma elamule Pikal tänaval Hans Eggerdes'ilt 200 mk.

8
10

8.05.1461 (Rentenbuch 1036) asub Bartolt Nyebeckeri maja kõrval Rotgar Pauwelsi kinnistu (nr. 34), mille see oli saanud Kersten Grimmert'ilt (Erbeb. III, 1339). 1478.a. (AHB, 30-a) viidatakse siia kui Hans van deme Bure (kod. 1466.a.) kinnistule.

1489.a. (AHB, 31-a) surnud Hans van deme Bure lese vöör-
mündrid loovutavad tema elamu, mis asub Rotger Pothorsti (nr. 34) ja Jaani seegile kuuluva maja (nr. 30, endine Diderik Kreyenfengeri kinnistu), vahel, Mathias Ostendorp'ile. - See puudub kodanikeraamatus.

1506.a. (AHB, 31-a) surnud Mathias Ostendorpi laste vöör-
mündrid loovutavad nende maja ja kinnistu Marten Boklem'ile, nagu soovis seda nende laste ema.

- Marten Bokelman alias Bokelem sai kodanikuks 1473.a. ja oli juba kinnistu nr. 27 omanik.

1510.a. (AHB, 31-a) Marten Bocklem loovutab oma maja, mis asub Hinrik ReBehake (nr. 34) kõrval, Hans Moltwriuer'ile - See sai kodanikuks 1499. aastal.

8.11.1538 (AHB, 31-a) volituse ja ülesandega varustatult loovutab Oloff Witte (kod. 1523.a.) eelmainitud maja, mis asub RoBehake (nr. 34) ja Roleff Selhofi (nr. 30) vahel, Hans Becker'ile.

11.05.1541 (AHB, 31-a) Hans Becker loovutab oma maja ja öue, mis asuvad Rolof Selhofi (nr. 30) ja Victor Bretholti (peaks olema Victor Bade, nr. 34) vahel, oma sugulasele, Buert von Stemmern'ile.

8.05.1556 (AHB, 31-b) surnud Curt Surlenderi pärijate volinikud loovutavad tema maja ja öue Pikal tänaval, Arnt Reyeri (nr. 30) ja Victor Bretholti vahel, Tomas Lure'le.

1

11

- Curt Surlender alias Suerlander (= lõunamaalane) oli rätsepa-ametis "beisitzer" 1533-1537, olderman 1537-39 ja 1543-46.

- Thomas Lur oli üldistel vannutamistel 1550 kuni 1561.

25.05.1563 (AHB, 31-b) Tomas Lure'le määratud asemik surnud loovutab maja ja õue, mis asub Victor Bretholti ja Arnt Reyeri (nr. 30) vahel, Curt Schulte'le.

1565. ja 1566. aastal (AHB, 31-b) on selle kinnistu valdajaks Tomas Droem, kingsepp, kes esineb üldistel vannutamistel 1552 kuni 1574.a.

9.05.1587 (AHB, 31-b) surnud Herman Sonnenschini lese ja laste võõrmündrid loovutavad maja ja kinnistu, mis asub Hinrich Rhuti (nr. 34) ja surnud Arnt Reyeri maja (nr. 30) vahel, Hans Gardenn'ile, kelle kasulasteks jäävad ka sama Herman Sonnenschini lapsed.

- Herman Sonnenschin sai kodanikuks 1568. Tema lesega abiellunud Hans Gardener sai kodanikuks 1587 rätsepana.

25.10.1636 (NHB, 84) surnud Hans Gardeneri poja Tönise volinikuna loovutab klaasissepp Jürgen Möller selle maja, mis asub härra Chr. Derenthali (nr. 30) ja Berent Rodde maja (nr. 34) vahel, Hans Grawen'ile.

- Hans Grafe oli ametilt pagar, abiellus sadulsepa Alexander Lipharti tütre Margaretaga ja suri 1640.a. Tema lesk abiellus pagariselli David Zimmermaniga (kod. 1641.a.).

18.04.1665 (NHB, 84) on selle elamu valdajaks David Zimmermani lesk, proua Margareta Liphardt.

Sellega 1666.a. abielludes saab tolle kinnistu omanikuks Heinrich Garmes alias Garmes, kes pärines Dittmarschist, sai Tallinna kodanikuks 1666.a. pagarina ja mattis oma esimese naise 1671.a.

15.10.1675 (NHB, 84) surnud advokaadi Johan Friedrich Blumi lastele (kui kaaspärijatele) määratud vöormündrid loovutavad pagarile Hinrich Garmes'ile tema senise elamu, mis asub surnud Chr. Derenthali (nr. 30) ja Berent Rodde (nr. 34) elamute vahel. Aluseks on 9.12.1672 pärijate vahel sõlmitud leping.

- Heinrich Garmes abiellus 1673.a. kullassepa Hans Jacob Strauchi tütre Elisabethiga, kes lesena abiellus uuesti pagari Hans Göders'iga. - See pärines Oldenburgist, sai Tallinna kodanikuks 1693 pagarina, oli Kanuti gildi oldermaniks. See kinnistu kanti tema nimele aga alles 1727.a. 28.04.1727 (NHB, 84) kirurg Johan Krause loovutab seni surnud Heinrich Garmesi nimel oleva maja ja kinnistu, mis asub Johan Krause (nr. 30) ja surnud Goddert Rodde maja (nr. 34) vahel, Hans Göders'ile.

24.04.1741 (NHB, 83-a) Kanuti gildi surnud oldermanni Hans Gödersi lese, proua Anna Elisabeth Simoni (+1747) volinikuna loovutab parukategija Jean Bouillon (kod. 1730-1760) pagarimeistrile Johan Göders'ile selle isale kuulunud elamu, mis asub Josias Esmani (nr. 30) ja Johan Herman Haecksi (nr. 34) vahel.

- Johan Göders sai kodanikuks 1724 ja oli Kanuti gildi ~~ex~~ oldermaniks ning suri 1771. aastal lesena.

21.10.1771 (NHB, 84-a) surnud Johan Gödersi pärijate nimel loovutab tema väimees Jürgen Pahp (kod. 1735-1784, klaasissepp) maja, mis asub kõrge kroonu "Packhausi" (nr. 34) ja klaasissepa Gottfried Michailoffsky maja (nr. 30) vahel, sadulsepale Ernst Köchly'le.

- Viimane pärines Heidelbergist, sai Tallinna kodanikuks

1748, oli sadulseppade oldermaniks.

19.04.1771 (NHB, 84-a) sissekandest selgub, et Ernst Köchly oli selle elamu juba 29.09.1775 müünud edasi pagarimeistrile Thomas Johan Bewer'ile, kelle nimele see nüüd kantakse.

- Thomas Johan Bewer sai kodanikuks 1773.a. kui "Festbäcker" ja abiellus eelmaintud Ernst Köchly tütre Anna Dorotheaga, kes suri 1810. aastal. Oli seega väimees. Kinnistu nr. 31 järgmised omanikud olid:

13.08.1818 - Johan Lorentz Bewer, pagar

11.10.1829 - Heinrich Johan Berg, raehärra 1821-48.

19.09.1833 - Carl Gustav Sabin, lukussepp

02.05.1892 - Emma Karli t. Sabinn

08.10.1899 - Etienne Girard de Soucanton, parun

10.10.1903 - Woldemar Jacobi p. Uexküll, parun

Märkus: viimane koondas enda kätte siin ridämisi asuvad kinnistud - nr-id 30, 31, 34 ja 35.

Pikk tänav 42

Kinnistu nr. 34

Selle tagakülg kannab nr-it - Sulevimägi nr. 1

Sellesse on nähtavasti juba 14. sajandil koondatud mitu endist kinnistut. Selle üksikud hooned on ajuti olnud ka iseseisvaina, kuid hiljem jälle koondatud. Piirid nr. 35-ga on samuti nihkunud.

13.01.1375 (Erbebuch II, 512) Albertus Hundebeke lesk koos oma ema, oma poegade ja vennaga ning oma ja oma poegade võõrmündritega loovutab oma elamu ja kinnistu, mis asub Pikal tänaval (in platea stagnali) kahele vennale, Dethmar ja Gherad de Elten^r'ile.

- Dethmarus de Elten oli raehärraks aastail 1378-1415.

21.02.1382 (Erbebuch II, 795) raehärra Dethmarus van Elten sõlmib vahemüüri kasutamise suhtes kokkuleppe oma naabriga, Jones Olavesson'iga, kuid pole selge, kas viimasele kuulub nr. 31 või nr. 35.

13.03.1432 (UB VIII, 564) surnud raehärra Dethmer van Elteni kinnistu on langenud 900 marga eest Gert Grimmert'ile, kuid Dethmeri lesk ja tema poja (Hans van Elteni) laps (tütar Elsebe) jäävad sinna elama.

24.04.1433 (Rentenbuch 828) härra Detmeri lesk on surnud, kuid tema pärandist on jäänud Hans van Elteni tütrele 350 mk. Grimmerti kinnistule.

4.05.1433 (Erbebuch III, 1059) Bernd van der Molen, kui härra Detmer van Elteni lese endine võõrmünder loovutab raehärrale Gert Grimmert'ile proua kinnistu kui ostu nagu see oli lubatud temale koos naisega. Kinnistul on võlad: Hans van Elteni lapsele 350 mk. ja Pühavaimu seegile 100 mk.

- Gert Grimmert pärines Recklinghausenist, sai Tallinna kodanikuks 1426 ja oli raehärra aastail 1433-1444.

Ta oli abielus raehärra Rotger Spannieri tütre Swenekega.

- Usutavasti kuulub siia juurde järgmine teade:

14.01.1435 (Erbebuch 1097) Reineke Smerbeke (kod. 1425.a.) loovutab härra Gert Grimmert'ile väikese kivist maja, mis asub Eggerd Horn'i (nr. 35) kõrval.

9.03.1458 (Erbebuch III, 1339) Kersten Grymmert loovutab Rotgar Pauwels'ile oma elamu, mis asub Pikal tänaval, Hinrik Palmedagi (nr. 35) ja Bartolt Nyebeckeri (nr. 31) vahel, koos kõigi päraldistega nagu see oli kuulunud surnud härra Gerd Grymmertile. Kinnistul lasuvad võlad: Pühavaimu seegile 100 mk. ja Kersten Grymmertile 1000 mk. Selle kinnistu taga, öuevärava kõrval (seega Sulevimäel) asuva uue kiviaida jätab Kersten endale.

- Rotgar Pauwels sai kodanikuks 1448. aastal.

8.05.1461 (Rentenbuch 1036) Rotgar Pauwels laenab oma kinnistule, s.o. elamule ja kiviaitadele selle kõrval, mis asuvad Hinrick Palmedagi (nr. 35) ja Bartolt Nyebeckeri (nr. 31) vahel, välja arvatud öuevärava kõrval asuv uus kiviait, mis kuulub Kersten Grymmertile, oma sugulaselt Euert Smed'ilt 400 mk. 6 %-ga.

1470.a. (Rentenbuch 1076-b) ja 1078) on raehärra Euerd Smedi resp. Smyti ja tema venna Hinricku sugulasena märgitud Rotger Potharst ja selle majal 900 margane võlg.

1514.a. (AHB, 32-a) Rutgher Pothorst loovutab oma sugulasele Hinrick RoBeheke'le oma esimesest abielust tütre IlBeke kaasavarana oma elamu, mis asub surnud Hans Moltwriueri (nr. 31) ja Bertoldt Bomhouweri (nr. 35) vahel.

Seejuures on klausel, et Hinrik RoBehake laual peab olema Rutgher Pothorsti jaoks prii toit kuni surmani ning viimase kasutusse jääb öuevärava peal asuv kamber ja majaukse juures olev kiviait koos viljaaidaga (stenhus myt dem kornhuse).

- Hinrick RoBehake sai kodanikuks 1507 ja suri enne 1526.a. Tema lesk abiellus Hans Steffens'iga, kes sai kodanikuks 1533. aastal.

17.05.1533 (AHB, 32-a) surnud Hinrick Rosehake lese ja laste võõrmündrid loovutavad lese kaasavarana Hans Steffensile eelmainitud elamu koos kiviaitade ja keldritega.

8.11.1538 (AHB, 32-a) Hans Steffens loovutab eelmainitud maja koos kahe väikese elamuga ja keldrite ning kiviaitadega oma kolmele kasupojale - Tönnies, Jürgen ja Hinrich RoBehake'dele.

16.05.1540 (AHB, 32-a) kreditoride volinikud loovutavad Tönnies Rosehake soovil eelmainitud maja koos 2 väikese elamuga, kiviaitadega ja muude päraldistega Victor Bade'le.

- See sai "mustpeaks" 1533. aastal.

10.10.1541 (AHB, 32-b) Victor Bade loovutab Andreas von dem Hagen'ile kinnistu, mis asub surnud Bartold Bomhoweri (nr. 35) ja Curt Surlenderi (nr. 31) vahel. Sellel kinnistul on elamu, 2 väikest elumaja ja ~~sikka~~ nende kõrval üks kiviait ning krundi tagaosas (Sulevimäe tänaval) veel kaks kiviaita.

- Tuleb märkida, et kinnistu nr. 31 aktides viidatakse 1541. ja 1556.a. siia kui Victor Bretholti kinnistule.

23.06.1571 (AHB, 1-a ja NHB, 32) surnud Victor Bretholti kõigi pärijate nimel loovutatakse tema kinnistu, s.o. elamu ja öue koos juurdekuuluvate elumajadega ja kivi-

aitadega, nii ees kui ka taga, Hinrich Rhute'le!

Kinnistu asub Thomas Dromi (nr. 31) ja härra Herman Bolemani (nr. 35) vahel.

- Heinrich Rhute (ka Ruthe, Rute) sai kodanikuks 1570.a. 16.04.1624 (NHB, 82) ^{ja 83} surnud Hinrich Ruthe lese volitusel ja nimel loovutavad tema väimeeste (nende hulgas Kostivere mõisa omanik Jacob Hastfer) volinikud Berendt Rodde'le lese suure elamu, mis asub surnud Hans Gardeneri maja (nr. 31) ja pärijatele jäävate hoonete vahel. Pärijatele jäävad väikemajad ja tagumine maja, mis asub vastu Johan von Roseni kinnistut. - Viimane on ilmselt endine Järva foogti maja, s.o. kinnistu nr. 55, mis asus Väike-Rannavä-rava kõrväl.

- Bernt Rodde pärines Münsterist, sai Tallinna kodanikuks 1613 ja oli abielus Margareta Stralborniga.

6.05.1628 (NHB, 82) surnud Hinrich Ruhti lese ja selle väimehe Hinrich Knorre volinik loovutab Berent Rodde'le selle suure elamu ja härra Hinrich Dahli (nr. 35) maja vahel asuvad mõlemad väikesed elamajad, kuid ilma tagumise majata (Hans von Rohseni /nr. 55/ vastas), mille Ruhti lesk endale säilitab.

Selle viimase kohta, mis jäi Hinrich Ruhti lesele, on ainult paar teadet:

12.05.1685 (NHB, 83-a) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab elamu, mis asub Brookusmäel, Hinrich Garmesi maja (nr. 31) ja surnud Bernt Rodde (nr. 34) vahel, surnud kapten-leitnant Ebert Ulrichi volinikule Hans Wibolt'ile.

- Hans Wiebolt sai Tallinna kodanikuks 1658 kaubaselina ja suri 1703. aastal. Ta oli abielus Thomas Meyeri lese, Barbara Lohmaniga (+1704).

12.05.1685 (NHB, 83-a) vastavalt 13.03.1678 sõlmitud vahetuslepingule loovutatakse eelmaintud elamu Hans Busch'ile kinnistu nr. 174 vastu.

- Hans Busch sai kodanikuks 1660 kaubasellina ja oli abielus Heinrich Bade tütre Elisabethiga.

15.05.1685 (NHB, 83-a) Hans Busch loovutab eelmaintud maja Christian Dusaesus'ele, kellele see on müüdud juba 8.11.1683. aastal.

- Christian Tusaesus (ka Duseus) sündis Tallinnas kohaliku rootsi koguduse pastori Johan Dusäuse pojana, sai kodanikuks 1679 kaupmehena ja suri 1708. aastal. Ta oli abielus Adrian Lindemani tütre Ursulaga (+1710). Nende poeg Christian Duseus (ka Dusaesus, Duceus) sai Tallinna kodanikuks 1709 kaubasellina ja abiellus surnud Paul Florian Juchiuse (Med. Practici und Landphysici) tütre Christina Dorotheaga, kes maeti 8.10.1710 koos oma ämmaga.

26.10.1716 (NHB, 83-a) sissekandest selgub, et maja, mis asus Brookusmäel, surnud Bernt Rodde (nr. 34) ja surnud Hinrich Garmesi maja (nr. 31) vahel ja oli veel surnud Christian Dutzae (= Duseus) nimel, oli pastor Simolini poolt oksjonilt ostetud leskede kassale (Witwen Fiscum) ja kantakse nüüd selle nimele. - Hilisemaid teateid selle maja kohta pole õnnestunud leida.

Järgnevalt püüame jälgida kinnistu nr. 34 peamist osa:

1727.a. (NHB, 84) viidatakse siia kui surnud Goddert Rodde kinnistule. - See oli ilmselt eespool mainitud Berend Rodde (kod. 1613.a.) poeg. Ta sai kodanikuks 1659 kaubasellina ja abiellus Dorothea Kniperiga.

24.04.1741 (NHB, 83) bürgermeister Christoph Krechter (kod. 1700-1745) loovutab kaupmehele Johan Herman Haecks'ile

surnud Berend Rodde nimel oleva suure ja väikese elamu, mis asuvad Pikal tänaval, Hans Gödersi maja (nr. 31) ja surnud Berend Rodde teise väikemaja (nr. 35 kõrval) vahel.

- Siin mainitud Berend Rodde teine väikemaja loovutati samal päeval (NHB, 82-a) kaupmehele Herman Bluhm'ile ja liideti hiljem kinnistu nr. 35 külge (vt. seal!) 17.10.1755 (NHB, 83) bürgermeister Johan Herman Haecks loovutab kõrgele kroonule (an die hohe Crone) tema poolt täiesti utena ehitatud kiviaidad, mis asuvad Pikal tänaval, Johan Gödersi maja (nr. 31) ja surnud Herman Vegesacki, nüüd Herman Bluhm'ile kuuluva tühja majaplatsi (wüster Hausplatz), s.o. nr. 35 vahel ja ulatub otse välja Brookusmäele, Vegesacki majaplatsi (nr. 35) ja leskproua Rehe, sünd. Anna Elisabeth Nottbecki tagumise hooneni (Hintergebäude, nr. 27 tagaosas).

Nähtavasti oli siin 1741 ja 1755 vahel olnud suurem tulekahju, milles hävisid nii nr. 34 kui ka nr. 35 hooned.

Kinnistu nr. 34 järgmised omanikud olid:

- kroonu teravilja laod (Korn-Magazin Haus)

19.09.1869 - Nikolai kirik (arvatavasti Vene tänaval asuv)

07.10.1869 - Etienne Girard de Soucanton, parun

10.10.1903 - Woldemar Uexküll, parun

07.09.1917 - "Ühiselu"

- - - - -

Kinnistu nr. 34 küljest on eraldatud veel:

1.04.1462 (Erbebuch IV, 46) Rotger Pauwels loovutab oma väikese kiviaida, mis asub Pikal tänaval, tema elamu (sein rechtes hus) ja tema teise kiviaida vahel.

1509.a. viidatakse (AHB, 37-a) siia kui Smedi lese väikemajadele. - Usutavasti läksid need peatselt üle Rotger

Pothorstile, kes oli Smedi sugulane ja kinnistu nr. 34 omanik.

- - - - -

Teine selline eraldamine toimus krundi tagumises osas, n.n. Brookusmäe küljel:

1470.a. (AHB, 32-b) surnud Rotger Pauwelsi testamendi täiturid loovutavad Buerd Lippe'le väikese maja, mis asub surnud Hinrik Palmedaghi maja (nr. 35) juures ja Tideman Roperi maja (nr.) lähedal.

Samas loovutavad Gerd Grymmert koos vennaga ja sõpradega raehärrale Johan Oldendorp'ile kiviaida, mis asub härra Tideman Roperi maja (nr.) taga ja otse surnud Hinrik Palmedagi õuevärava (nr. 35) kõrval.

26.11.1533 (AHB, 32-b) surnud Hans Garholti laste võõrmündrid loovutavad Jasper Kappenberg'ile kiviaida, mis asub Väikese Rannavärava vastas, Bartelt Bomhouweri õuevärava (nr. 35) ja Hans Steffeni õuevärava (nr. 34) vahel, ja samade õigustega, nagu see seni on läinud pärijailt pärijaile ning Jasper sai kaasavaraks Hans Garholti lesega abielludes.

-Hans Garholt sai kodanikuks 1521 ja suri 1533.a.

- Jasper Kappenberch sai kodanikuks 1532, mil abiellus Karsten Krusebakeri lese, Dortige Harde'ga ja suri 1569.a.

24.10.1537 (AHB, 32-b) Jasper Kappenberch loovutab kiviaida, mis asub Väikese Rannavärava ees, Hans Steffensi (nr. 34) õuevärava ja Bartelt Bomhouweri õuevärava (nr. 35) vahel, samale Bartelt Bomhouwer'ile. - Sellega oli too kiviait, mis eraldati nr. 34-st nüüd liidetud nr. 35 külge.

Pikk tänav 40

Kinnistu nr. 35

12.04.1415 (Erbebuch III, 740) Hans Brakele loovutab oma kaks maja (twe erve) Pikal tänaval, Scheperi lese maja (nr. 44-I) kõrval, Eggerd Horn'ile. Kinnistu teisel küljel on naabriks raehärra Dethmar van Elteni kinnistu (nr. 34) ja nende vahel müür.

- Eggerd Horn oli raehärra Arnd Saffenbergi sugulane (swager) ja sai Tallinna kodanikuks 1415. aastal. Ta on surnud vist enne 1434. aastat, kuna kaht tema kinnistut käsutab juba Reineke Smerbeke, keda koos Peter Templiniga mainitakse tema laste võõrmündritena (Röntebuch 893) 1438. aastal.

14.01.1435 (Erbebuch 1097) Reineke Smerbeke loovutab väikese kivist maja, mis asub Eggerd Horni maja (nr. 35) kõrval, raehärrale Gert Grimmert'ile (nr. 34 omanikule) - Ilmselt oli see üks neist kahest, mis Eggerd Horn sai siin 1415. aastal.

18.03.1438 (Rentebuch 893) näib, et Eggert Horni kinnistud on realiseeritud ja tema laste võõrmündrid paigutavad kapitali majadesse rendi resp. intresside peale.

24.04.1459 (Erbebuch IV, 9) Peter Tempelijn loovutab kinnistu, mis varemini kuulus Eggert Hornile ja asub Pikal tänaval, Rotger Pauwelsi (nr. 34) ja Hans Parchami maja (nr. 44-I) vahel, raehärrale Thonies van Hattorp'ile, kes samal päeval (Erbebuch IV, 10) loovutab selle kinnistu edasi (maja koos väikese majaga selle kõrval) Hinrich Palmedagh'ile, Gerdi pojale. ja nimelt samade õigustega nagu seda kinnistut oli omanud enne Eggert Horn ja seejärel härra Thonies Hattorp. Kinnistul lasub 200 mk. rae kasuks.

- Tonnies Hattorp sai kodanikuks 1437 ja oli raehärraks aastail 1445+1459.

- Hinrik Palmdach sai kodanikuks 1453. aastal. 1479.a. (AHB, 37-a) surnud Hinrik Palmedagi pojad, Jürgen ja Hinrik loovutavad eelmaintud elamu Pikal tänaval Hans Bomhouwer'ile. Jürgeni ja Hinriku öde Leneke on Lüübekis kloostriis.

- Hans Bomhouwer sai kodanikuks 27.01.1469. 1509.a. (AHB, 37-a) kreditorid loovutavad Hans Bomhouweri eelmaintud maja, mis asub härra Johan Eckholti kiviaida (nr. 36) ja Smedi lese väikese maja (nr. 34-osa) vahel, Herman van der Lynden'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1506 ja oli ametilt "perlesticker". 1511.a. (AHB, 37-a) Herman van der Lynden loovutab selle maja Bertold Bomhouwer'ile. Majal lasub veel kohustus Lenneke Palmedagi vastu, kes on Lüübekis kloostriis.

- Bartelt Bomhouwer elas veel 1525.a. vannutamise ajal. 24.10.1537 ~~14.05.1546~~ (AHB, 32-b) Bartold Bomhouwer omandab Jasper Kappenbergilt kiviaida, mis asub vastu Väike-Rannavärvat, Bartoldi öuevärava ja Hans Steffeni öuevärava (nr. 34) vahel.

14.05.1546 (AHB, 37-b) surnud Bartolt Bomhouweri alaealise tütre Kerstineke võõrmündrid koos Bartoldi väimeestega lasevad kirjutada Herman Bolemani nimele tema kinnistu. Pikal tänaval on Hans Eckholti kiviaida (nr. 36) ja Victor Bretholti (nr. 34) vahel elamu koos poega ning Brookusmäe küljel, Victor Bretholti öuevärava (nr. 34) ja Gellinckhuseni lese (nr. 44-I) vahel kolm kiviaita.

- Herman Boleman sai kodanikuks 1533 ja oli raehärra

aastail 1550-1569. Tema esimene näine, Bartelt Bomhou-
weri tütar suri 1556 ja jättis järele 10 last.

23.10.1627 (AHB, 144-b) kohtufoogtid oma ülesandeis
loovutavad surnud Herman Bolemani kinnistu, mis asub
Wollmar Holthauseni kiviaida (nr. 36) ja surnud Heinrich
Ruhti majade (nr. 34) vahel, surnud Hans Koltzi lesele,
nüüd kuningliku komissari härra Adam Schrafferi naisele,
proua Anna Hochgreffe'le, viimase käes olevate võlakirjade
tõttu.

- Hans Koltz sai kodanikuks 1605.a.

- Adam Schraffer oli hiljem asehalduriks Riias ja Tartu
öuekohtu presidendiks ning suri 1630; tema lesk suri 1640.a.

26.10.1627 (AHB, 144-b ja NHB 81) eelmainitud proua
volinik loovutab raehärrale Hinrich Dahl'ile selke
kinnistu, s.o. elamu koos poega ja krundi ees- ning
tagaosas asuvate kiviaitadega.

- See Heinrich Dahl sai "mustpeaks" 1593, kodanikuks
1594, raehärraks 1604 ja suri 1632. aastal. Tema lesk,
Margaretha von Schoten suri 1640.a. Raehärra H.Dahli
käest käis läbi üle kümne kinnistu.

25.10.1633 (NHB, 81) raehärra Hinrich Dahli lese, proua
Margareta von Schoteni sõjaaegne eestkostja loovutab
eelmainitud kinnistu, mis asub Berent Hetlingi kiviaida
(nr. 36) ja surnud Berent Rodde majade (nr. 34) vahel,
s.o. elamu koos juurdekuuluvaga, poe ja kiviaitadega
Benedict Vegesack'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1629, raehärraks 1647 ja suri
1661.a. Ta oli abielus rhr. Heinrich Dahli tütre Catha-
rinaga (+1639), seega sai kinnistu väimehena.

25.10.1695 (NHB, 82) surnud raehärra Benedictus Vegesacki lese, proua Catharina Fissingi võõrmündrid loovutavad lese pojale, Herman Vegesack'ile, vastavalt 19.10.1695 sõlmitud lepingule, eelmainitud kinnistu, mis asub R.R. Londiceri kiviaida (nr. 36) ja surnud Berent Rodde majade (nr. 34) vahel, s.o. elamu koos juurdekuuluvaga ja Brookusmäe juures asuva väikemajaga.

- Herman Vegesack sai kodanikuks 1685 kaupmehena, oli Suurgildi olderman ja suri katku 1710. aastal koos naisega (Anna Wistinghausen). Nende tütar Gerdrutha abiellus 1722.a. Tallinna kaupmehes Wilhelm Johan Wrede'ga, kes sai kodanikuks 1720. aastal.

24.04.1741 (NHB, 82-a) eraldati kinnistu nr. 34 küljest üks väikemaja, mis asus käesoleva (nr. 35) kõrval ja selle omanikuks sai kaupmees Herman Bluhm, kes sai kodanikuks 1740.a. ja suri 1772.a.

Pärast 1741. aastat on siin olnud suurem tulekahju, milles hävisid kinnistute nr. 34 ja 35 hooned.

13.05.1774 (NHB, 82-a) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab kaupmehela Gottfried Müller'ile kinnistu, mille see on oksjonilt ostnud. Kinnistu asub kroonu kiviaitade (nr. 34) ja Herman Johan zur Mühleni kiviaida (nr. 36) vahel, Brookusmäe küljel aga külgneb Stackelbergi majaga (nr. 44). See on surnud Herman Bluhmi nimel olev endine tühi majaplats, mille ta on hoonestanud, koos vankrikuuri, kiviaitade, keldrite ja pööningutega. - Nii on siin siis peale Herman Bluhmi poolt 1741.a. ostetud väikemaja ka endine Herman Vegesacki kinnistu kaasaarvatud.

- Gottfried Müller sai kodanikuks 1769 kaupmehena, sai

raehärraks 1783 ja suri 1784. aastal. Ta oli abielus
raehärra Carl Johan von Huene tütre Gerdrutha Dorotheaga,
kes suri alles 1828. aastal.

1.06.1817 sai selle kinnistu omanikuks nende poeg
Gottfried Müller, kes sai raehärraks 1814 ja suri 1821.a.

Kinnistu nr. 35 järgmised omanikud olid:

- 25.02.1844 - Johan Heinrich Müller, Suurgildi olderman
- 05.02.1874 - Christoph Wilhelm Grünberg, I gildi kaupmees
- 30.07.1882 - Etienne Girard de Soucanton, parun
- 10.10.1903 - Woldemar Uexküll, parun
- 10.07.1917 - "Ühiselu"

Pikk tänav 38

Kinnistu nr. 36

Alates 1471. aastast on see kinnistu jälgitav kiviaidana, mis asub Pika tänava ääres. Naaberkinnistu (nr. 44-I) ala ulatub sellele taha Brookusmäe küljele.

8.02.1471 (Rentenbuch 1090) raehärra Hinrik Schelwend ja tema onu Thonies Hanepol tunnistavad, et Thonies on laenanud Jaani seegi võõrmündritelt 100 mk. 6 %-ga oma kiviaidale, mis asub härra Johan Berchami (nr. 44-I) maja ja Hans Bomhoweri maja (nr. 35) vahel.

- Thonies Hanepol puudub kodanikeraamatus, kuid tema isa, Hans Hanebole sai kodanikuks 1435, raehärraks 1442, bürgermeistriks 1450 ja suri 1456. aastal.

1474.a. (AHB, 40-b) Thonies Hanepol loovutab enda ja oma venna, preester Johan Hanepoli nimel kiviaida, mis asub Pikal tänaval, härra Johan van Berchemi (nr. 44-I) ja Hans Bomhoweri maja (nr. 35) vahel, Hans Eckholt'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1462. aastal.

1499.a. (AHB, 40-b) Gerdt Eckholt loovutab oma vennale, Hans (II) Eckholt'ile nende isale kuulunud kiviaida.

10.05.1536 (AHB, 40-b) surnud raehärra Johan Eckholtsi pärijad loovutavad kiviaida, mis asub Bartelt Bomhouweri (nr. 35) ja härra Jürgen Gellinkhuseni (nr. 44-I) vahel, oma kaaspärijale, Hans (III) Eckholt'ile.

4.12.1576 (AHB, 38-b) Curdt Boisman loovutab oma naisevennale, Hans (IV) Eickholt'ile oma osa selles kiviaidas, mis pärandi jaotamisel neile ühiselt langes. See kiviait asub Pikal tänaval, Gellinghuseni laste maja (nr. 44-I) ja härra Herman Bolemani maja (nr. 35) vahel.

Samas loovutab eelmainitud Hans Eickholt selle kiviaida

vahetuse korras (nr. ...vastu) Wolmer Holthusenile.

- Viimane sai kodanikuks 1563. aastal.

30.10.1604 saab selle kiviaida omanikuks tema poeg
Euert Holthusen (vt. kinnistu nr. 37 aktidest).

Koos kinnistu nr. 37-ga on see kiviait läinud 1633.a.
üle Berend Hetlingile.

- See sai kodanikuks 1627, raehärraks 1640, bürgermeist-
riks 1654 ja suri 1658. aastal. Tema teine naine abiellus
seejärel Heinrich Blanckenhageniga (kod. 1653. aastast).

11.05.1683 (NHB, 80) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab
surnud bürgermeistri Bernt Hetlingi kiviaida, mis asub
Benedict Vegesacki elamu (nr. 35) ja Conrad Schliesseri
lese maja (nr. 44-I) vahel, Dirich Dunte lesele, proua
Elisabeth Römer'ile.

- Dierich Dunte sai kodanikuks 1659 kaubasellina ja suri
1680. aastal. Tema teine naine oli Herman Römeri tütar
ja Carsten von Drentelni lesk ning suri 1708. aastal.

15.10.1695 (NHB, 80) Herman von Drenteln loovutab oma
ema, proua Elisabeth Röhmeri volitusel ja vastavalt
23.04.1695 sõlmitud lepingule, eelmainitud kiviaida
raehärrale Rabe Rudolph Londicer'ile.

- Viimane pärines Sparenbergist (Bielefeldi lähedal),
sai Tallinna kodanikuks 1686 ja oli 1693-1698 raehärraks.
1686.a. ta abiellus Jobst Huecki lese, Margareta Dellings-
Hauseniga, kes suri 1720. aastal.

25.10.1728 (NHB, 80) surnud proua Margareta Dellingshauseni
kõigi pärijate nimel ja volitusel loovutatakse kiviait,
mis asub Herman Clayhillsi maja (nr. 44-I) ja surnud
Herman Vegesacki tühja majaplatsi (nr. 35) vahel, kaup-
mehele, Berend Johan von Wehren'ile, kes on selle pärija-

telt ostnud.

See oli samanimelise raehärra Berend Johan v. Wehreni poeg, sai kodanikuks 1717 kaupmehena, oli Snurgildi oldermaniks ja 1739-1762 raehärraks ning suri 1764. aastal. Selle poeg Thomas von Wehren sai kodanikuks 1767 ja suri 1811.a. 24.04.1767 (NHB, 625) kaupmees Thomas von Wehren loovutab, oma isa pärijate nimel, oma õemehele Herman Johan zur Mühlen'ile isale kuulunud kiviaida, mis asub surnud Herman Clayhillsi (nr. 44) ja Herman Bluhmi majaplatsi (nr. 35) vahel.

- Herman Johan zur Mühlen sai kodanikuks 1749, a. kaupmehena, sai raehärraks 1762 ja bürgermeistriks 1783 ning suri 1789. a. Ta oli abielus Justina Charlotte von Wehreniga. Kinnistu nr. 36 (kivist viljaait) järgmised omanikud olid:
- 16.05.1793 - Dr. Herman Bluhm, linna-arst
- 23.12.1841 - preili Julie von Haecks (vankrikuur)
- 06.04.1843 - preilid Johanna-Ottilie ja Catharine-Wilhelmine von Klugen'id
- 21.06.1849 - Iwan Otto von Klugen
- 16.09.1849 - Iwan Iwanowitš Germanow, kaupmees
- 16.01.1851 - Nicolai Michailowitš Feodorow, kaupmees
Akimowitš
- 10.06.1860 - Dmitry Amienowitš Kinijew
- 23.03.1871 - Wassily Dmitriewitš Kinijew, 2. gildi kaupmees
- 13.09.1874 - litograafi Leske naine, sünd. Pauline Helene Thomasson
- 08.10.1876 - Johan Carl Leske
- 09.11.1895 - Herman von Maydell
- 04.12.1898 - Eduard Puschnerat, Narva kodanik
- 20.11.1903 - Sophia Höppener

Pikk tänav 36

Kinnistu nr. 44-I

Pärast 1707. aastat on siin üheks koondatud kaks vana kinnistut - nr-id 44-I ja 44-II.

On võimalik, et see kinnistu kuulus juba aastail 1377 ja 1385 raehärrale Johan Scheper'ile (Erbeb. II, 638) III, 105
12.04.1415 (Erbebuch III, 740) viidatakse siia kui Scheperi lese kinnistule.

14.08.1461 (Erbebuch IV, 35) sissekandest selgub, et see kinnistu on kuulunud Euert Rotert'ile (kodanik 1445.aastast) ja see asub Hinrik Palmedagi (nr. 35) ja Arnt Saffenbergi (nr. 44-II) vahel. Nüüd loovutavad Hans Rotert ja Arnt Saffenberg selle Hans van Bercham'ile. - See sai kodanikuks 21.02.1460 ja oli raehärraks 1466-72. Arvatavasti abiellus ta Euert Roterti lesegaga, sest juba 1459.a. elas ta selles majas (nr. 35 aktides).

Registreerimatult on see kinnistu läinud üle Hans Gellingkhusen'ile, kes sai kodanikuks 1478.a., raehärraks 1481 ja bürgermeistriks 1502. aastal.

6.04.1527 (AHB, 38-a) surnud härra Johan Gellingkhuseni laste võõrmündrid loovutavad maja ja kinnistu, mis asub Bartelt Bomhouweri (nr. 35) ja Berndt Wichgerdi (nr.44-II) majade vahel, Hans Frilingk'ile tema naise kaasavaraks. - Hans Frilingk sai kodanikuks 1527 ja abiellus Ursula Gellingkhuseniga.

27.10.1534 Hans Frilingk ja Jacob Kullert loovutavad pärandina neile langenud maja, mis asub Bartelt Bomhouweri (nr. 35) ja Tönies Viandti maja (nr. 44-II) vahel, Jürgen Gellingkhusen'ile. (seega surnud Ursula vennale!)

- Jürgen Gellingkhuse oli kodanik juba 1525.aastal.

20.04.1627 (NHB, 79) surnud Jürgen Gellinghauseni pärijatena loovutavad vennaksed Diedrich ja Iwan von der Hoyer'd oma kaaspärijale, surnud Conrad Schliesseri lesele, proua Christina Harde'le ja selle väimehele kui volinikule (Bartold Benckendorff) eelmainitud kinnistu, s.o. elamu koos kõrvalasuva lagununud kiviaidaga (wüstes Steinhaus), mis asuvad Albrecht Vianti maja (nr. 44-II) ja surnud Wolmar Halthauseni kiviaida (nr. 36) vahel.

19.10.1655 (NHB, 79) sissekandest selgub, et selle kinnistu, mis asub Pikal tänaval, bürgermeistri Bernhard Metlingi kiviaida (nr. 36) ja surnud härra Albrecht Fiantti maja (nr. 44-II) vahel, pärijateks on Conrad Schliesseri kahe ~~EMKEE~~ surnud tütre (Anna ja Maria) mehed (Andres Klingenberg ja Bartold Benckendorff) oma neist abieludest sündinud lastega. Nende volinikena loovutavad raehärra Philip Finhagen ja Thomas Ecke selle kinnistu müüduna Heinrich Fonne'le.

- Viimane oli ilmselt see Hinrich Fonne, kes sai kodanikuks 1628, oli Suurgildi oldermaniks ja suri 1683.a.

18.10.1689 (NHB, 79) on märgitud, et pärandi jaotamisel see kinnistu on langenud Hinrich Fonne samanimelisele pojale, kuid nüüd on ka see surnud.

29.10.1707 (NHB, 78) viidatakse siia kui surnud Hinrich Fonne kinnistule.

19.05.1769 (NHB, 78) mainitakse, et n.n. Fonne tühi majaplats on omandatud Herman Clayhillsi poolt ja kuulub kokku kinnistu nr. 44-II-ga. Ajaliselt toimus see ilmselt varsti pärast Põhjasõda.

Pikk tänav 36

Kinnistu nr. 44-II

13.09.1428 (Rentenbuch 749) viidatakse siia kui Hennyng Romoeri kinnistule, mille kõrval asub pagari Hans Gerdelage oma (nr. 45).

21.06.1458 (Rentenbuch 1017-a) selgub, et surnud härra Henning Rumori nimelmolev kinnistu Pikal tänaval, Hans van Berchemi (nr. 44-I) ja rätsep Henningi (perekonnainimega Klath, kinnistu nr. 45) vahel, on Margareta Rumori kaasavarana läinud Arnt Saffenbergile, kes laseb nüüd sellele kirjutada neljale isikule kokku 800 marka.

12.08.1463 (Erbebuch IV, 66) Arnd Saffenbergi majal oleva 200 margase võla laseb Gobel van deme Loe kanda Hans Eckholti nimele (kasvik 7 %).

1478.a. (AHB, 39-a) surnud Arnd Saffenbergi tütre Margrete võõrmündrid loovutavad ~~tema~~ Elamu ja kinnistu, mis asub Berchemi lese (nr. 44-I) ja Henningh Klote maja (nr. 45) vahel, Andres Kruse'le.

-- Andreas Kursze sai kodanikuks 1478 ja ilmselt abiellus Margareta Saffenbergiga.

1501.a. (AHB, 39-a) surnud Andreas Kruse lese ja laste võõrmündrid loovutavad eelmehitud maja ja kinnistu Lutke LoBeke'le. - See sai kodanikuks 1501 ja abiellus sama Margaretaga.

1517.a. (AHB, 39-a ja Aa 7, 142) surnud Lutke Lozeke lese võõrmündrid loovutavad temale ~~enda~~ endale tema kaasavaraks olnud maja ja kinnistu, mis asub Pikal tänaval, Parchami maja (nr. 44-I) ja Zurlanderi maja (nr. 45) vahel.

1523.a. (AHB, 39-a) selle kinnistu pärijad, Andres Cruse,

Hans Cruse ja ~~M~~ Huscheri lesk (Jacob Hushere, kod. 1506) loovutavad eelmaintud kinnistu Berndt Wichgerdes'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1523. aastal ja abiellus Andreas Cruse tütre Katherineega.

23.10.1529 (AHB, 39-a) Bernt Wichgert loovutab kinnistu, mis asub Hans Frilingi (nr. 44-I) ja Cordt Surlenderi maja (nr. 45) vahel, surnud härra Joan Viandi lesele ja lastele.

- Hans Viandt sai kodanikuks 13.02.1501, raehärraks 1508, bürgermeistriks 1519 ja suri 1529. aastal.

21.05.1540 (AHB, 39-a) Jürgen Viandti volinik loovutab selle kinnistu Jürgeni vennale, Tönnies Viandt'ile.

22.04.1597 (AHB, 39-b) Euert Viandt ja Curdt Honerjeger oma surnud naise nimel loovutavad kaaspärijale Albrecht Viandt'ile nende surnud isa maja ja kinnistu, mis asub koos kiviaitade, pööningute ja keldritega härra Jürgen Gellinghuseni (nr. 44-I) ja surnud Hans Beckeri (nr. 45) vahel.

- Curdt Honerjeger sai kodanikuks 1584, Albrecht Viandt 1589. aastal.

5.05.1618 (AHB, 39-b ja NHB, 78) surnud Albrecht Viandti pärijad loovutavad Albrecht Viandt'ile (jun.) tema isale kuulunud kinnistu, s.o. elamu koos kiviaitade, pööningute ja keldritega.

- See Albrecht Viandt sündis 1589.a., oli 1637-1640.a. Suurgildi oldermaniks, 1640-1653 raehärraks ning suri 1653.a. Tema lesk, Dorothea Buß suri 1676.a.

29.10.1707 (NHB, 78) kohtufoogt loovutab surnud Albrecht Viandtile kuulunud kinnistu (suur ja väike maja), mis asub surnud Hinrich Fonne maja (nr. 44-I) ja A. Alandi

maja (nr. 45) vahel, Herman Clayhills'ile, kes selle avalikult oksjonilt on ostnud 1200 taalri eest.

- See Herman Clayhills pärines Riist, sai Tallinna kodanikuks 1697 kaubaselina, sai 1710.a. raehärraks ja suri 1720. aastal.

Pärast 1707. aastat on ta omandanud ka kõrvalasuva surnud Heinrich Fonne kinnistu (nr. 44-I) ja edasises on see kuulunud kokku käesolevaga.

19.05.1769 (NHB, 78) sissekandest selgub, et see kinnistu ~~xxx~~ on Herman Clayhillsi surma järele läinud üle tema esimese naise Gerdruta Blanckenhageni (oli Jonas Ströslingi lesk) pojale, nooremale Jonas Ströslingile, kes oli kaupmeheks Amsterdamis; selle lesk, proua Catharina Scholte müüs selle 14.11.1747 Tallinna kaupmehele Heinrich Obm'ile (sai kodanikuks 1747, raehärraks 1757 ja suri 1760), kes selle samal päeval vahetas kindral-majorile Otto Magnus von Staekelberg'ile. Nüüd kantakse kinnistu tolle kindral-majori lese nimele. Kinnistu asub Herman Johan zur Mühlens kiviaida (nr. 36) ja M.Chr. Liebscheri maja (nr. 45) vahel, kuid Brookusmäe küljel ulatub see kuni surnud Herman Vegesacki, nüüd Herman Bluhmle kuuluva tühja majaplatsini (nr. 35). Kinnistul on suur ja väike maja, kuid selle üks osa (n.n. Fonne majaplats) on tühi.

Kinnistu nr. 44 järgmised omanikud olid:

- Ober-Jägermeister und Ritter .. von Pohlmann

14.12.1794 - Johan Friedrich Jürgens, 1. gildi kaupmees

30.09.1830 - Eestimaa viitsekuberner von Loewen

06.10.1844 - Dr. med. Gustav Eduard Meyer

26.06.1879 - selle pärijad

19.06.1881 - Nicolai von Glehn

31.01.1914 - Elisabeth von Baggehufwud.

Pikk tänav 34

Kinnistu nr. 45

4.10.1398 (Erbebuch III, 441) raehärra Gherd van der Beke loovutab ühe puumaja Pikal tänaval pagarile Heyne Holste'le. Sellel kinnistul lasub Jaani seegi kasuks 52,5 mk., millelt tuleb maksta renti 3,5 mk. aastas almustena ja nimelt jagades haigetele välja igal pühapäeval, esmaspäeval, teisipäeval, kolmapäeval ja neljapäeval, s.o. viiel päeval nädalas 2 artigi väärtuses saiakesi (wecgen). Seda kohustust võib kinnistu valdaja välja osta, tasudes raele 1 marga rendi eest 15 mk., kuid raad peab selle ulatuses siis kohustuse teisale paigutama. Hilisem lisand: pool marka rendist on välja lunastatud.

18.07.1404 (Erbebuch III, 530) Hans van dem Holte loovutab Pikal tänaval asuva maja pagarile, Hans Gardelage'le. Majal lasub Jaani seegi kasuks 45 mk., millelt tuleb maksta renti 3 mk. aastas almustena ... (järg nagu eeltoodus). Heyne Holste lastele kuulub selles majas 2 mk. aastarendina.

13.09.1428 (Rentenbuch 749) pagar Hans Gerdelage laenab oma elamule, mis asub Pikal tänaval, Hennynghe Romoeri kinnistu (nr. 44-II) kõrval, Hans Saffenbergi laste võõrmündritelt 50 mk. 6 %-ga.

29.06.1454 (Erbebuch III, 1307) preester Arnt Gerdelage loovutab oma isale kuulunud maja, mis asub Pikal tänaval, Everd van der Lindeni ja habemeajaja Bernti (need kaks on ilmselt üürilised naabermajades) vahel, rätsepale, Henning Klate'le. Henning peab preester Arnti eest maksma lähemal mihklipäeval 50 mk. Hinrik XIX Walkendorpile.

Kinnistul asuvad kapitalid: Jaani seegile 100 mk. ja Oleviste kiriku Margrete altarile 150 mk. (mõlemad summad 6-^{te}-ga).

- Henning Kloet sai kodanikuks 1447. aastal.

1507.a. (AHB, 44-a) surnud Lucas Weye (schipper, kod. 1497. aastast) lese vööründrid koos selle vöörasema kreditoridega loovutavad surnud Hennyngk Klote elamu ja kinnistu, mis asub Lutke LoBeke maja (nr. 44-II) ja härra Jürgen Menthi (nr. 47) vahel, Oleviste kirikule kui pandi hagejale.

1508.a. (AHB, 44-a) Oleviste kiriku eestseisjad loovutavad surnud Henning Klote maja Peter Kamenscheide'le.

- Viimane sai kodanikuks 1507. aastal.

20.10.1536 (AHB, 44-a) surnud Peter Szuertlenderi lese, kes nüüd ka surnud on, vööründrid loovutavad elamu, mis asub Tonnies Vyanti (nr. 44-II) ja Richerth Swenneke maja (nr. 47) vahel, Curdth von Steinwarden'ile.

1539.a. (AHB, 44-a) Curdt Suerlender loovutab selle kinnistu Hans Wertegreue'le.

- Hans Weitegroue sai kodanikuks 29.11.1530.

Eeltoodus torkab silma, et Peter Kamenscheide ja Curdth von Steinwarden (nähtavasti isa ja poeg) on teise nimega Suerlenderid, seega "lõunamaalased".

12.03.1540 (AHB, 44-a) Hans Wertegreue loovutab selle kinnistu Hans Becker'ile.

25.10.1565 on kinnistu valdajaks Hans Becker junior.

26.10.1624 (AHB, 60-b) kohtufoogtid oma ülesandeis loovutavad eelmainitud kinnistu ja maja, mis asub Pikal tänaval, Hans Spenckhusen'ile, kes selle samas loovutab

edasi Hans Büeter'ile. Kinnistu asub Albrecht Viandti (nr. 44-II) ja Wilhelm Bröckeri maja (nr. 47) vahel.

- Hans Spenckhusen sai kodanikuks 1613.a. ja oli abielus Claves Korbmacheri tütre Catharinaga.

- Hans Büther sai kodanikuks 1620 ja oli abielus Eva von Huseniga.

28.04.1640 (NHB, 77) sissekandest selgub, et Hans Büteri lesk oli kinnistu loovutanud oma mehe kreeditoridele ja Johan Brawer kui peamine kreditor on selle 28.01.1632 müünud nooremale Arent von Husen'ile. Nüüd loovutab see maja ja kinnistu, mis asub Albrecht Viandti (nr. 44-II) ja Bartold Benckendorfi (nr. 47) vahel, Tönnis Lofert'ile.

- See Arent von Husen oli samanimelise pastorimpoeg, sai kodanikuks 1630 kaupmehena ja suri 1657.a. Ta oli abielus Jodocus vom Kroge tütre Gertrudiga (+1657).

- Tönnies Lofert sai kodanikuks 1626 kingsepana ja suri 1644. aastal.

28.04.1648 (NHB, 77) surnud Tönnis Loferti lesk on abiellunud kingsepaselli Siffer Wieck'iga, kelle valduses on ka kinnistu. - Siffer Wieck pärines Soomest, sai Tallinna kodanikuks 1646. aastal.

24.10.1682 (NHB, 77) selle kinnistu valdajaks on Hans Loffert. - See sai kodanikuks 1658 kingsepasellina, oli ameti oldermaniks, mattis esimese naise 1678.a. ja abiellus 1680.a. Anna Busch'iga.

8.05.1696 (NHB, 77-a) sissekandest selgub, et surnud Hans Lofferti pärijate ja kreditoride kokkuleppel

18.12.1693 on selle maja ja kinnistu, mis asub Thomas Dellingshauseni maja (nr. 44-II) ja D.Reimersi (nr. 47) vahel, omanikuks saab kingsepp-meister Andreas Alandt.

Nüüd kantakse kinnistu tema nimele.

- Andreas Alandt pärines Westfaalist, sai Tallinna kodanikuks 1679 kingsepasellina ja abiellus Hans Lofferti tütre Annaga. Mõlemad surid 1710. aastal katku.

17.10.1718 (NHB, 77-a) kohtufoogt loovutab oma ülesandeis elamu, mis asub Herman Clayhillsi (nr. 44-II) ja Christian Vincentzi maja (nr. 47) vahel, rätsepale, Christian Lehman'ile, kes on selle avalikult oksjonilt ostnud.

- Christian Lehman sai kodanikuks 1714.a., oli korduvalt rätsepa-ameti oldermaniks ja suri 1755.a. Ta abiellus 1714.a Johan Friedrich Hamsteri lesega, proua Gerdruta Wendula Prentzlau'ga, kes suri 1758.a.

22.10.1756 (NHB, 611) Christian Lehmani lesk, proua Gerdruta Prentzlau loovutab oma elamu, mis asub surnud Herman Clayhillsi (nr. 44-II) ja Johan Herman Haecksi (nr. 47) vahel, rätsepale, Michael Christian Liebscher'ile.

- Viimane pärines Saksimaalt (aus Sachsen), sai Tallinna kodanikuks 1740.a. rätsepana, oli Kanuti gildi oldermaniks ja suri 1790.a. lesena.

23.04.1798 (NHB, 611) sissekandest selgub, et juba 15.02.1793 olid pärijad loovutanud kinnistu ühele pärijaist, s.o. pojale Johan Gustav Liebscher'ile (samuti rätsep), kes selle 27.11.1797 loovutas edasi sadulsepale David Johan Spiegel'ile, kelle nimele see nüüd kantakse. See on kinnistu nr. 45 ja asub surnud Herman Clayhillsi (nr. 44) ja samuti surnud Johan Herman Haecksi (nr. 47) vahel.

Kinnistu nr. 45 järgmised omanikud olid:

15.05.1836 - preili Rosina Amalie Spiegel

27.07.1894 - Julius Spiegel

17.12.1910 - Jeanette-Wilhelmine Wenk, sünd. Spiegel

17.12.1910 - Berta-Maria Spiegel.

Pikk tänav nr. 32

Kinnistu nr. 47

16.09.1419 (Erbebuch III, 841) raehärra Johan Stoltevot loovutab ühe oma kinnistu, mis asub Pikal tänaval, härra Arnd Saffenbergi kiviaida (nr. 48-I) taga, Ghosschalk Lyntschede'le.

Ilmselt viimane rajas sellesse majja asutise, mida nimetati - "de olde kumpenie" - usutavasti körts!

24.04.1433 (Erbebuch III, 1058) surnud Godscalk Lintschede vöormündrid loovutavad "de olde kumpenie" Gerd Gruwel'ile.
- See sai kodanikuks 1432. aastal.

6.04.1441 (Rentenbuch 926) sissekandest selgub, et "de olde kumpenie" asub Gerdelage kinnistu (nr. 45) ja Dideric Vlossdorpi kiviaida (nr. 48-I) vahel ja kuulub Dideric vamme Loe'le (kod. 1437.aastast). Viimane on hiljuti ehitanud käimla D.Vlossdorpi müüri äärde, tema keldrist kõrgemale (bouen sinem keller). Nüüd on D.Vlossdorpi palve peale kohal linna raehärrad (buwimesters to Reuall) Gert Grimmert ja Gerlich Witte ning lepitakse kokku, et Diderik vamme Loe peab käimla likvideerima (affrimen) ning katma kulud, mis ~~nn~~ võivad tekkida D.Vlossdorpi kinnistule.

28.09.1458 (Rentenbuch 1019) mainitakse surnud Diderick van dem Loe lapsi ja nende vöormündreid: raehärra Johan van Richen ja Gobeles van Loe (kod. 1457).

1498-a. (AHB, 45-a) (raehärra Euerd Pepersacki /kod. 1436-69) poeg) Jasper Pepersack loovutab ühe maja ja kinnistu, mis asub Henningk Klote maja (nr. 45) ja Schutte lese nurgapealsete poodide (nr. 48) vahel, Jürgen Ment'ile.
- Viimane sai kodanikuks 1487, raehärraks 1504 ja suri

1512. aastal. Ta oli abielus rhr. Euerd Pepersacki tütre ja rhr. Wilm Druckelmani lesõ, proua Gertrud Pepersackiga. Nende poeg Steffen Ment oli raehärraks 1539-1542, olles abielus Clawes Schomakeri tütre Anneke'ga, kes lesena abiellus uuesti linna sündiku Jost Clot'iga.

1520.a. (AHB, 45-a) Steffen Mendt loovutab oma isale kuulunud maja, mis asub Peter Szurlanderi (= P.Kamenscheide, kinnistu nr. 45) ja Kurt Schutte kiviaida (nr. 48) vahel, Wolmer Brockhusen'ile.

1522.a. (AHB, 45-a) Wolmer Brockhusen loovutab selle maja edasi Bartelt Bomhouwer'ile (nr. 35 omanik).

24.10.1528 (AHB, 45-a) Bartelt Bomhouwer loovutab eelmainitud maja, mis asub (naabrid endised) Dirick Hageni lese maja (nr. 46) vastas, oma sugulasele Cordt Münsterman'ile. - See sai kodanikuks 1528, ja oli raehärraks aastail 1537-42.

1.10.1534 (AHB, 45-a) Cordt Münsterman loovutab selle maja edasi laevnikule, Richgert Swencke'le.

- Ryggert Swenneken oli kodanik 1535.a. vannutamisel.

24.05.1538 (AHB, 45-a) surnud Richerth Swenneke lese võõrmündrid loovutavad tema elamu Harmen Schroder'ile.

- See sai kodanikuks 1538. aastal.

21.10.1562 (AHB, 45-b) Harmen Schroder loovutab nüüd pärast oksjonit oma kinnistu, mis asub Pikal tänaval, Hans Beckeri maja (nr. 45) ja Tonnies Viandti kiviaitade (nr. 48) vahel, surnud Jacob Roterti lese ja laste võõrmündritele, kes loovutavad selle samas edasi kaasaravana Hans Hudde'le.

- See Jacob Rotert oli rhr. Euert Roterti poeg, astus

Tafelgildi 1546, oli kodanikuna 1550.a. vannutamisel.
 bürgermeisteri

Ta abiellus Boet Schroderi tütre Magdalenaga, kes lesena
 1562.a. abiellus uuesti Hans Hudde'ga ja usutavasti oli
 Harmen Schroderi öde.

- Hans Hudde sai kodanikuks 1562.a.

2.11.1563 (AHB, 45-b) Hans Hudde loovutab selle kinnistu
Peter Moller'ile, kes selle edasi loovutab Clawes Elers'ile.

- Peter Moller sündis 1522 Münsteris, sai Tallinna koda-
 nikuks 1558, raehärraks 1572, bürgermeistriks 1586 ning
 suri 1601. aastal.

26.06.1571 (AHB, 45-b) langeb kinnistu tagasi Peter Mollerile

5.11.1572 (AHB, 45-b) Peter Moller loovutab selle kin-
 nistu Herman Sturdeman'ile.

- See sai Tallinnas kullassepa-meistriks 1559, kodanikuks
 1561 ning elas veel 1584.aastal.

Tema majas oli 5.08.1579 Kristoff Schenkenbergi vaibevara
 ja sellele kuulunud vene bojaar.

30.10.1604 (AHB, 48-b) sissekandest selgub, et surnud
 Herman Stürdemani lese vöormündrid olid juba 3.10.1595
 loovutanud elamu ja kinnistu, mis asub Pikal tänaval,
 surnud Hans Beckeri maja (nr. 45) ja Tonnies Viandti
 kiviaitade (nr. 48) vahel, Wilhelm Bröcker'ile, kelle
 nimele see nüüd kantakse.

- Viimane sai kodanikuks 1589. aastal.

10.05.1625 (AHB, 48-b ja NHB, 76) isa loovutab oma ~~ja~~
 maja ja kinnistu oma pojale, Wilhelm Bröcker'ile (jun.).

- See sai kodanikuks 1625. aastal.

25.10.1631 (NHB, 76) Wilhelm Bröcker loovutab oma maja
 ja kinnistu, mis asub Hans Büteri elamu (nr. 45) ja
 bürgermeister von Wangersheimi nurgapealsete kiviaitade

(nr. 48) vahel, oma sugulasele Bartold Benckendorff'ile. 25.10.1689 (NHB, 76) vastavalt 24.04.1669 sõlmitud lepingule loovutab kohtufoogt oma ülesandeks maja, mis asub Pikal tänaval, Tönnis Loferti elamu (nr.45) ja Diedrich Reimersi kiviaitade (nr. 48) vahel, surnud bürgermeistri Constans Corbmacheri lesele.

- Constans Corbmacher sai kodanikuks 1650.a. kaubasellina, raehärraks 1660, bürgermeistriks 1673 ja suri 1680.a. Tema lesk, Johan Fonne tütar Catharina suri 1691. aastal. 25.10.1695 (NHB, 76) sissekandest selgub, et see kinnistu on juba 13.08.1689 müüdnud Bugislaus Johan Bender'ile, kes selle 15.08.1695 sõlmitud üleande lepinguga on omakorda loovutanud raehärrale Diedrich Reimers'ile, kelle nimele kantakse see maja ja juurdekuuluv keller selle all, vastu Brookusmäge.

- Bugislaus Johan Bender sai kodanikuks 1685 kaupmehena ja oli abielus Anna Catharina Johnsoniga.

- Dirich Reimersen pärines Hamburgist, sai Tallinna kodanikuks 1676 kaubasellina, raehärraks 1687, bürgermeistriks 1701 ja suri 1710. aastal katku. Tema kolm naist olid linna tuntumatest perekondadest: Anna Eckholtz (+1690), Catharina Dorothea Dunten (+1706) ja Anna Stampehl.

14.04.1703 (NHB, 107-a) bürgermeister D. Reimers loovutab elamu, mis asub tema kiviaida (nr. 48) ja Andres Allanti (nr. 45) elamu vahel, Christian Vincentz'ile.

- See sai kodanikuks 1703 kui "Büchsenmacher" ja suri 1726. aastal.

19.10.1703 (NHB, 107-a) sissekandest selgub, et käesoleva elamu oli oksjonilt ostnud Toompea kodanik ja "Messer-

schmidt" Samuel Dörffer kui Anna Schirmeri volinik.
Nende nimel loovutatakse see kinnistu nüüd surnud maja-
lukustaja (Hausschließer) Andreas Rosseniuse lesele,
proua Anna Margareta Wulff'ile.

Viimane abiellus 1733.a. kujuri (Bildhauer) Quirinus Rabe'ga, kuid lahutati sellest enne 1744. aastat.
19.10.1744 (NHB, 598) oma mehest Quirinus Rabe'st
lahutatud proua Margareta Elisabeth Wulffi kuraatorid
(tinavalaja Diedrich Hacker ja kingsepp Christian Tornau)
loovutavad tema maja, mis asub Christian Lehmani maja
(nr. 45) ja surnud bürgermeistri D.Reimersi kinnistu
(nr. 48, s.o. kiviaida, viljapööningute ja veinikeldri)
vahel, raehärrale Johan Herman Haecks'ile.

- See sai kodanikuks 1732, raehärraks 1743 ja bürgermeist-
riks 1753 ning suri 1783. aastal; Tema lesk, Sophia
Maria Hippus suri alles 1792. aastal.

20.10.1747 (NHB, 75-a) omandas rhr. Johan Herman Haecks
ka kõrvalasuvad hooned (nr. 48) ja registreerimatult on
need koos läinud üle kroonule kui "Krons-Haus für die
Admiralität" ja "Krons Admiraltäts Magazin")

29.01.1927 on need koos kantud kodanliku Eesti vabariigi
nimele.

Pikk tänav 32

Kinnistu nr. 48

14. sajandi lõpul on siinsel nurgal olnud kolm kiviaita kõrvuti. Nende territooriumist on vähemalt osa tänapäeval haljasalaks, mida on varemini nimetatud "grüner Markt" (= roheline turg) ja kuhu möödunud sajandi lõpul püstitati pisike kabel (tšassovnja), mis praegu on kasutusel telefoni putkana.

Nähtavasti nr. 47 kõrval asuvad aida kohta on kaks esimest teadet:

11.04.1399 (Erbebuch III, 454) Hinse Brakel loovutab Arnoldus Saffenbergile ühe kiviaida, mis asub viimasele samal päeval loovutatud nurgapealse kiviaida kõrval (vt. Erbeb. III, 453).

17.12.1400 (Erbebuch III, 480) on eelmise kordamine ja seetõttu ka kustutatud.

- - - - -

2.09.1384 (Erbebuch III, 55) noore Herman van der Lippe lese Gretheke võõrmündrid (raehärrad Hinrik Krouwel ja Ghosschalk Schotelmund) loovutavad lese uuele mehele Johannes Jungeling'ile kõik esimese mehe kinnistud ja nende hulgas tema elamu (nr. 50) vastas asuvad kiviaidad (de stene huse teghen over, järelikult nr. 48). Herman van der Lippe lapsele jääb nende kinnistute peale 140 mk. ja Johannes peab last toitma ning riietama, hoolitsema tema keeleõpetuse eest või koolitamise eest kuni täiseani, siis maksma välja eelmainitud summa ja sellega on poiss rahuldatud oma isa pärandi suhtes.

11.04.1399 (Erbebuch III, 453) Johannes Jungeling loovutab oma nurgapealse kiviaida, mis asub tema maja (nr. 50) vastas, Arnoldus Saffenberg'ile.

17.12.1400 (Erbebuch III, 479) sissekanne on ilmselt seda sama korranud, kuid kustutatud.

Seega on ladina tekstiga teated (III, 453 ja 454) hiljem korratud alam-saksa keeles (III, 479 ja 480), kuid vea ilmnemisel eraldi kustutatud.

Nii oli siin Arnd Saffenbergi kätte koondunud kaks või kolm kiviaita.

17.11.1419 (Rentenbuch 595) raehärra Arnd Saffenberg loovutab Diderik Fflossdorpp'ile kogu nurgapealse kinnistumise asub Gosschalk vamme Rode maja (nr. 50) vastas. Siin on kiviaidad, riidepood (wantbode) ja kelder selle all.

13.08.1442 (Rentenbuch 930) Dideric Vlossdorpp laenab Hinrik Stipeli lapse võõrmündritelt 100 mk. oma riidepoe peale, mis asub Pikal tänaval.

Hiljem: see 100 mk. kuulub nüüd härra Tideman Nasschard'ile.

14.05.1451 (Rentenbuch 1000) Dideric Vlossdorpp ja tema pojad (härra Peter /vaimulik/ ja Diderik) on ilmunud raette, kus isa määrab oma mõlemale pojale pärandiosad.

- Ilmselt on need tema esimesest abielust.

5.08.1457 (Erbeb. III, 1354) preester Peter Vlossdorpp ja tema poolvendade (Hans ja Meinert) võõrmündrid loovutavad isa kinnistu (nr. 50) Gobeles van me Loe'le, kuid aitasid ei mainita.

12.10.1459 (Rentenbuch 1029) Hans Vloesdorpp loovutab oma osa eespool mainitud riidepoe oma vennale Meynard'ile.

1475.a. (AHB, 52-a) surnud Gobel vame Loe laste võõrmündrid loovutavad bürgermeistrile Godike Schutte'le sellega ühiselt omandatud poest oma osa (poole), millegi pood terväkuna kuulub G.Schutte'le.

- Godike Schutte sai kodanikuks 1462, abiellus raehärra Cort Grippenbergi tütrega, sai raehärraks 1465, Bürgermeistriks 1475 ja koostas oma testamendi 1477.a.

1506.a. (AHB, 47-a) surnud raehärra Gotke Schutte pärijad pojad ja tütre, loovutavad kaaspärijale Cordt Schutte'le kaks kiviaita ja ühe poe koos kolme keldri ja kahe viljaladuga (vist pööningud?), mis asuvad Pikal tänaval, raehärra Jürgen Menti väikese maja (nr. 47) kõrval asuval nurgal, Peter Limbergi maja (nr. 51) vastas.

- Cordt Schutte esineb aastail 1506-18. ta on abielus rhr. Wilm Rinckhofi tütre Kerstineke'ga. Viimane on nähtavasti abiellunud uuesti 1522.a. kodanikuks saanud Tomas Reisemaker'iga (ka Resemer), viies kinnistu kaasavaraks. 1522.a. (AHB, 47-a) surnud Korth Schutte laste võõrmündrid loovutavad Tomas Resemer'ile kogu nurgakinnistu, mis asub härra Joan Kocka (nr. 50) ja härra Euert Roterti (nr. 49) vastas. Seal on pood, kaks kiviaita keldritega, viljaladudega (kornhuser).

18.05.1533 (AHB, 47-a) surnud Cort Schutte laste võõrmündrid loovutavad Tonies Viant'ile kaasavarana eelmainitud nurgakinnistu samade õigustega nagu see kuulus Cordt Schuttele. Seal on kaks kiviaita, üks nurgapood, kokku kolm keldrit ja kaks viljaladu (ilmselt aitade pööningud).

- Nähtavasti abiellus Tonies Viant Cort Schutte tütrega. 4.08.1579 (AHB, 47-a) surnud Tonies Viantti kreditorid loovutavad tema ~~nurgakinnistu~~ kiviaidad koos keldrite, poe ja pööningutega, nagu need asuvad Pika tänaval nurgal, härra Bartholomeus Roterti (nr. 49) ja härra Johan Schroderi (nr. 50) vastas, Wolmar Holthusen'ile.

- Wolmar Holthusen sai kodanikuks 1563, oli Suurgildi
oldermaniks 1594 ja on surnud enne 1604. aastat.

22.10.1616 (AHB, 48-a) surnud Wolmer Holthuseni kõigi
pärijate nimel loovutatakse Pikal tänaval, härra Barth.
Roterti ja Eilart von Campeni vastas asuval nurgal paikne-
vad kiviaidad härra Georgh von Wangersen'ile.

- Jurgen von Wangersen sai kodanikuks 7.06.1605, rae-
härraks 1611, bürgermeistriks 1626 ning suri 1654. Aadel-
damisel muudeti nimi von Wangersheim'iks ja temale kuulus
mitu mõisa Alutaguses. Ta oli abielus Hans von Spengeli
tütrega Gertrudiga.

25.10.1644 (NHB, 75) härra Georg von Wangersheimi voli-
tusel loovutatakse Claus Wilbrand'ile Pika tänava nurgal,
härra Barth. Roterti ja Eilartt von Kampeni majade vastas
asuvad kiviaidad koos poodide, pööningute ja keldritega.

- Niclauß Wilbrant sai kodanikuks 1634 kaupmehena ja suri
1648. aastal. Ta oli abielus eelmainitud bürgermeistri
tütrega Elisabeth von Wangerseniga, kes lehestunult
abiellus 1650.a. uuesti Hinrich von Geldern'iga, kes sai
kodanikuks 1650 ja raehärraks 1670 ning suri 1692. aastal.

12.05.1663 (NHB, 75) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab
kooskõlas pärandijaotamise lepinguga surnud ~~WILBRAND~~ Claus
Wilbrandi nurgakinnistu Pikal tänaval (kiviaidad, poed,
pööningud ja keldrid) Hinrich von Gellern'ile.

30.04.1667 (NHB, 75) Hinrich von Gelder loovutab Michel
Paulsen'ile (jujior) oma kiviaidad ja kraamipoed, mis
asuvad Pika tänava nurgal, Brookusmäe alguses, koos nende
juurde kuuluvate keldrite, pööningute ja völvialustega.
Samas loovutab M.Paulsen selle kinnistu tervikuna edasi

raehärrale Conrad Meuseler'ile kui kuningliku asehalduri Philip von Krusenstierni volinikule, kes selle kinnistu taas edasi loovutab Hans Bremer'ile.

- Michell Paulsen (jun.) sai kodanikuks 1659, raehärraks 1693 ja suri 1710. aastal. Tema tädimees oli -

- Coort Meuseler, kes sai kodanikuks 1638, raehärraks 1652, bürgermeistriks 1678 ning suri 1684.a.

ning teine tädimees oli Philip von Krusenstiern.

- Hans Brehmer pärines Lüübekist, sai Tallinna kodanikuks 1662 kaubaselina.

23.10.1685 (NHB, 75-a) sissekandest selgub, et Hans Bremer on juba 5.06.1680 oma nurgakinnistu Pikal tänaval, Bartold Benckendorfi (nr. 47) kõrval, loovutanud Dirich Reimers'ile, kelle nimele see nüüd kantakse. Seal on kiviaidad, keldrid ja viljalaod.

- Dirich Reimersen pärines Hamburgist, sai Tallinna kodanikuks 1676, raehärraks 1687, bürgermeistriks 1701 ning suri 1710. aastal.

20.10.1747 (NHB, 75-a) sissekandest selgub, et surnud bürgermeistri Diedrich Reimersi nimel olev veinikeller, koos kiviaitade, pööningute ja tubadega on oksjonil läinud bürgermeistriks Christoph Krechter'ile (kodanik 1700-1745) ning tema pärandi jaotamisel langenud tütrele Gerdruta Elisabetile ning selle mehele Berend Rieseman'ile, kes oli kubermanguvalitsuse sekretäriks. Nüüd on viimane selle kinnistu müünud raehärrale Johan Herman Haecks'ile, kelle nimele see kantakse.

- Viimane oli kodanik aastail 1732-1783 ning tema lesk, Sophia Maria Hippius suri 1792. aastal.

J.H.Haecks oli juba 1744.a. omandanud ka kõrvalasuva

47.

49

kinnistu nr. 47 ning koos on need (nr. 47 ja 47) läinud üle kroonu valdusse, õigemini Admiraliteedile. Üht neist kasutas Admiraliteet ladudeks (Magazin), teist nimetatakse siiski ainult kroonumajaks (Krons-Haus). Ilmselt on just käesoleva nr. 48 alalt osa muudetud haljasalaks (grüner Markt), kuhu kroonu poolt ehitati veel väike kabel, mis on säilinud tänaseni telefoniputkana. 29.01.1927 on need kaks kinnistut kantud kodanliku Eesti vabariigi nimele.

Nunna tänava nr-id 1, 3, 5, 7 ja 9

Need ulatuvad Pikajala tornist kuni Nunnavärava tornini.

Kui 18. sajandi lõpul kinnistud nummerdati, siis need numbrid olid siin 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101 ja 105.

15. sajandi lõpul ja 16. sajandi algul oli siin olukord järgmine:

Pikajala kõrval oli raele kuuluvana pood ja üks maja.

Neile järgnes n.n. vana seek (nr-id 96, 97, 98 ja 99).

Seegi ja Nunnavärava vahel oli raele kuuluv ~~SAVANNIMAJAGA~~ maja ja saun (nr-id 100 ja 101, mille kõrvale hiljem ehitati maja, mis kujunes kinnistuks nr. 105).

15. sajandi algupoolel siin olukord pisut erines sellest;

Pikajala väravatorni ja Nunnavärava torni vahel oli ainult neli kinnistut:

1) 1432.a. (Erbebuch III, 1033) Clawes zwertveger loovutab Clawes Droste'le kinnistu, mis asub Pikajala torni kõrval (bi der cingelen und deme langen berge). - Clawes Droeste sai kodanikuks linna teenrina (nyeborger, schuldich der deyner geld).

2) 1432.a. (Erbeb. III, 1048) Clawes swertveger loovutab Hans Hoppener'ile puust maja, mis asub Clawes Droste kõrval (under dem langen berge).

3) 1416.a. (Erbeb. III, 790) Wenemar van der Beke loovutab Jacob Murter'ile kinnistu, mis asub Nunnavärava juures, sauna kõrval (by deme bastoven vor der zusterporten).

1433.a. (Erbeb. III, 1072) Jacob Murthe'le kuulunud kinnistu Hoppeneri maja kõrval (bi me langen berge) loovutab Kerstine ... oma väimehele, Jacob Krowel'ile.

4) 1393.a. (Rentenbuch 1409) surnud Johannes Stockiri

2

lese ja laste võõrühmid loovutavad Tallinna raele sauna, mis asub Nunnavärava juures (vor der susterporten. - See saun on rae käes ka hiljem ning hästi jälgitav.

Teiste eelmainitud kinnistute kohta pärast 1430-daid aastaid enam kindlaid andmeid pole leidunud, samuti puuduvad kindlad kontaktid ka varasemasse aega.

Seni pole ka leidunud selget teadet selle kohta, kunas siia seek rajati. Ainult ilmne on, et see rajati pärast 1471. aastat.

③
Nunna tänav 1.

Kinnistu nr. 95-I

Kinnistu nr. 95-II aktides viidatakse siia korduvalt:

1524 - raele kuuluv pood (Rades bode)

1533 - linna pood (Stadt boede)

1549 - raele kuuluv maja (eines ehrbaren Rahdes hus)

1608.a. sissekandest selgub, et selles majas on elanud
 Tonnies "der Mestmacher", kuid nüüd on linna kämmererid
 selle väikese maja, mis asub Pikajala värava ja Hinrick
 Roseke maja (nr. 95-II) vahel, Bartoldt Schließer'ile
 2000 Tallinna marga eest (à 2 rundstücki), kusjuures
 temal tuleb tasuda jaanipäevaks 600, miklipäevaks 600
 ja 1609.a. nelipühiks 800 mk. Kui need summad on makstud,
 siis kantakse sisse kinnisturaamatusse.

- Tonnies Meßmaker oli 1594.a. üldisel vannutamisel esi-
 meste hulgas (vist Oleviste) gildi oldermanina.

Bartelt Schließer sai kodanikuks 16.05.1606 kui habeme-
 ajaja (Barbier).

Kuna hilisemaid teateid pole leidunud, siis ilmselt on
 see väike maja kunagi liidetud nr. 95-II alla.

Nunna tänav 1.

Kinnistu nr. 95-II

Seegi hoonete (nr. 96 ja järgmised) ning Pikajala torni vaheline kinnistu oli völgadega langenud linnale. Otse väravatorni kõrval asus raele kuuluv pood (95-I) ja sellele järgnes elamu.

1524.a. (AHB, 304-a) rae korraldusel loovutasid linna kämmererid (raehärrad Joan Eckholt ja Simon van Werden)

Andres Middernacht'ile maja, mis asus Pikajala all (= bonedden dem langen Domberge), rae poe ja seegile kuuluva maja (der elenden szeken ~~huse~~ husze) vahel.

Küttepuude hoiuruumiks loovutati temale püha Gertrudi tiigi juures, oreliehitaja meister Peetri puuruumi kõrval asuv maatükk, millele võibka ehitada (ilmselt puukuuri).

- Andres Middernacht sai kodanikuks 1524 ja oli ametilt sepp (= klensmed).

21.12.1525 (Ad 32, lk. 189) toomapäeva öhtul on Andres Middernachtilt võetud vastu maja ostuvõlga 200 mk., mille ta on linnale tasunud oma tööga.

26.11.1533 (AHB, 304-a) surnud Andres Mitternachtsi poja Andreeške võõrmündrid loovutavad eelmainitud maja, mis asub Pikajala all, linna poe (nr. 95-I) ja Kersten Koningi maja (nr. 96) vahel, Hinrick Roseke'le.

- Viimane sai kodanikuks 1532 ja ilmselt abiellus lesega.

27.05.1549)(AHB, 304-a) surnud Hinrich Röseke lese võõrmündrid loovutavad maja ja kinnistu, mis asub Pikajala värava kõrval, (bi der langen domporten) raele kuuluva maja (nr. 95-I) ja Cersten Kõningi maja (nr. 96) vahel, Milliuß thor Brüggen'ile.

- Millies thor Brugge sai kodanikuks 1542. aastal.

5

54

Arvatavasti oli tema poeg, kes sai kodanikuks 1563 kui
Wylhelm von Brugge.

10.05.1642 (NHB, 142) Cornelius Veneman loovutab Kanuti
gildi oldermanile Volckmar Böddicker'ile maja ja kinnistu,
mis asub surnud Kersten Konigi (nr. 96) ja Pikajala värava
(der großen Thumpforten) vahel.

- C.Veneman ja eelmainitud V.Böddicker olid pagarid.

Viimane sai kodanikuks 1623.a. kui pagar Wolckmar Beck.

18.10.1659 (NHB, 142) Volckmar Böddicker (jun.) loovutab
oma isale kuulunud elamu, mis asub surnud Hans Königi maja
(nr. 96) ja Pikajala värava vahel, koos õueplatsi ja kae-
vuga, Frantz Großkreutzer'ile.

- Volckmar Böddicker (junior) sai kodanikuks 1658 kauba-
sellina ja oli abielus Claus Mülleri tütre Medea'ga (+1698).
Frantz Großkreutzer oli Tallinnas alates 1639. aastast
kui habemeajaja ja kirurg (Bader), kelle teened olid
suured 1657. aasta katku ajal.

21.10.1662 (NHB, 142-a) Frantz Großkreutzer müüb oma elamu
koos õueplatsi ja kaevuga, mis asuvad (unterm langen
Domberge in d. Süsterstraße) surnud Hans Köhningi väikese
maja (nr. 96) ja Pikajala värava vahel, Jobst Wulffert'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1659 kaupmehena ja suri 1684;
tema lesk, Herman Schrowe tütar Dorothea suri 1689.a.

4.05.1683 (NHB, 142-a) Jobst Wulffert loovutab oma elamu
ja kinnistu, mis asub surnud Hans Königi (nr. 96) väikese
maja ja Pikajala värava vahel, Eestimaa Rüütelkonna
meedikule Paulus Flörianus ~~JUCHIUS~~ Juchius'ele, ühes kütte-
paude hoiuplatsiga, kuivõrd seda veel säilinud on (kuna
see jäi ilmselt ette kindlustiste ehitamisel).

6

- Paul Florian Juggius sündis 1648.a. Erfurtis, sai
Kielä ülikoolis 1673.a. dr. med. astme ja oli Tallinnas
juba 1677.a. kodanikuks sai 1680 ning suri 1701.a.

Tema teine naine, Katharina Burchart abiellus lesena
Joachim Saleman'iga, kes oli 1695-1710 pastoriks Amblas.
Elisabeth
Tema tütar ~~XXXXXXXX~~ Gerdruth abiellus 1705.a. kaubaselli
Floris Haecks'iga (kodanik 1705-1710) ja 1715. aastal
kaupmehe Christian Krey'ga (kod. 1708-1733).

21.10.1715 (NHB, ~~1715~~ 142-a) pastori magister Joachim
Salemani lese, proua Catharina Gerdruth Haecksi nimel
loovutatakse eelmainitud maja ja kinnistu Christian Krey'le.

21.10.1720 (NHB, 151) kaupmees Christian Krey loovutab
eelmainitud maja ja kinnistu, mis asub surnud Hans Köningi
väikese maja (nr. 96) ja Pikajala värava vahel, Martin
Faber'ile. (Surnud enne 1735. aastat)

- See sai kodanikuks 1711, mil abiellus kaupmehe Hans
Christoff Kluge lese, proua Catharina Elisabeth Krey'ga.
Nende tütar Catharina Maria abiellus 1735.a. kaupmehe
Carl Magnus Hunnius'ega (kod. 1732-1745) ja 1747. aastal
kaupmehe Herman Friedrich Falck'iga (kod. 1737-1755),
kuid suri juba 11. päeval pärast pulmi.

12.05.1758 (NHB, 658) surnud Carl Magnus Hunniuse laste
võõrmündrid loovutavad kaupmehele Michael Faber'ile selle
isa nimel oleva elamu, mis asub surnud Christian Besseri
(nr. 96) ja Pikajala värava (der großen Dohm-Pforte) vahel.

- Michael Faber sai kodanikuks 1747 kaupmehena, oli
Suurgildi vanemaks ja suri 1766.a. lesena.

27.04.1767 (NHB, 658) surnud Michael Faberi pärandustombu
kuraatorid loovutavad eelmainitud maja sadulsepale

Nicolaus Schmidt'ile, ~~XXXXXX~~ kes on selle oksjonilt ostnud.

- Viimane sai kodanikuks 1763, abiellus Kanuti gildi oldermani, klaasissepa Georg Pahp'i tütre Anna-Dorotheaga ja suri 1795.a.

Kinnistu nr. 95 järgmised omanikud olid:

22.05.1814 - Johan Herman Gressel, trükkal

17.08.1848 - Georg Franz Hiekisch

20.11.1856 - Jacob Anton Berg, kingsepp-meister

28.04.1867 - Conrad Sporleder

28.04.1867 - Chr. Jürgens, "Lampenmacher" (plekissepp).

28.01.1872 - plekksepa Jürgensi lesk, sünd. Henriette Schönberg lastega.

13.07.1901 - samad lapsed ilma emata.

13.12.1902 - Karl Christofori (p.o. Christiani) poeg Jürgens

29.10.1932 - Karl Jürgensi pärijad: tema lesk Emma Jürgens ja tütar Estelle Jürgens.

Nunna tänav 3

Kinnistu nr. 96

Selle tänavanumbri all on koos neli endist kinnistut (nr-id 96, 97, 98 ja 99), mis 15. sajandi lõpul ja 16. sajandi algul kuulusid kõik siinsele seegile. Kui uus seek Rüütli tänaval valmis, siis siin vana seek likvideeriti ja hooned müüdi maha kahes osas. 21.10.1525 (AHB, 304-b) raehärrad Buert Hessels ja Hermen Luer kui seegi eestseisjad (der elenden armen seken vorstendere) loovutavad Kersten Koning'ile kinnistu (üks maja ja kaks kiviaita selle kõrval) mis asub (in der ridderstraten!) Andres Mitternachtsi maja (nr. 95-II) ja seegimaja (nr. 99) vahel (seega nr-id 96, 97 ja 98).

- Kersten Koningk sai kodanikuks 1522, raehärraks 1526 ja bürgermeistriks 1527.

27.10.1553 (AHB, 304-b) Cersten Koning loovutab oma sugulasele Albert Francke'le kaasavarana oma elamu koos kahe kõrvalasuva kiviaidaga, mis asuvad (in der ridderstraten) Millies tor Bruggeni maja (nr. 95-II) ja Hans Koningi maja (nr. 99) vahel.

- Albert Francke sai kodanikuks 1553 ja abiellus Carsten Koningi tütre Catrine'ga.

21.10.1567 (AHB, 304-b) Albert Francke lese Catherine vöörmündrid loovutavad tema sugulasele Jacob Frese'le kaasavarana lese elamu ja kaks kiviaita, mis asuvad (in der süsterstraten) surnud Millius tor Bruggeni maja (nr. 95-II) ja raehärra Johan Koningi maja (nr. 99) vahel. Juures on klausel: raad säilitab endale õiguse häda ajal (in tid der not) vabaks sisse ja väljapääsuks linna torni

juurde läbi Jacob Frese öuevärava. (Möeldud on linna-
müürile ehitatud torni, mis järgnes Pikajala värava-
tornile Nunnavärava suunas.)

13.05.1606 (NHB 140) viidatakse siia kui Carsten Kõningi
kinnistule.

18.11.1628 (NHB, 140) kui Jacob Frese majale.

3.11.1631 (NHB, 139-a) kui Hans Kõnigi majale.

- Hans Königh sai kodanikuks 1621. aastal.

26.04.1687 (NHB, 141) on kinnistu nr. 98 omanikuks
Hinrich Winter (kod. 1662. aastast), kes abiellus
Hans Kõnigi tütre Margarethaga.

17.05.1698 (NHB, 152-a) selgub, et kinnistu nr. 97
omanikuks on olnud Hans Kõnigi poeg Jacob (kod. 1655-91).

Seega jäi surnud Hans Kõnigi nimele veel nr. 96 -

3.05.1723 (NHB, 152-a) kohtufoogt Adolph Oom loovutab
oma ameti ülesandeks niinimetatud Kõnigi maja, mis asub
(in der Sister-Straße) Martin Faberi (nr. 95-II) ja
Rudolph Kateri maja (nr. 97) vahel, kaupmehele Christian
Besser'ile.

- See pärines Hamburgist, sai Tallinna kodanikuks 1713,
oli Suurgildi vanemaks ja 1729 sai raehärraks kuni suri
1743. aastal. Ta oli abielus Suurgildi vanema Thomas
Dunckeri tütre Eleonoraga (+1756)

26.04.1773 (NHB, 152-a) Suurgildi vanem Christian Stricker
loovutab kaupmehe Ludwig Jacob Besseri nimel selle vennale
Suurgildi vanemale Thomas Besserile nende isale kuulunud
kinnistu (endine elamu, nüüd kiviait koos vankrikuuriga),
mis asub Nicolaus Schmidt'i maja (nr. 95-II) ja rätsepa
H.F.Kiehlstedti maja (nr. 97) vahel, nagu lepiti kokku

10

59

pärandi jaotamisel 29. detsembril 1765. aastal.

- Thomas Besser sai kodanikuks 1759 kaupmehena ja suri 1784. aastal. Ta abiellus 1759. aastal Haapsalu raehärra Andreas Heinrich Jenckeni lesega, proua Anna Maria Storn'iga, kes sari alles 1812. aastal.

Kinnistu nr. 96 järgmised omanikud olid:

- Christian Stricker

13.12.1795 - Gottlieb Küster, kaupmees ja Preisi konsul

18.03.1847 - Berend von Mohrenschild

16.05.1861 - Ferdinand von Mohrenschild

20.10.1864 - Maximilian Julius von Mohrenschild, leitnant

06.09.1874 - proua Johanna Julie Dordett, sünd. Preussfreund

11.11.1888 - Edgar Dordett

17.06.1900 - Herson Hirschi p. Gutkin

22.01.1927 - Tallinna linn (nüüd haljasala).

Nunna tänav 3.

Kinnistu nr. 97

Vana seegi valduste hulgast loovutati see hoone kiviaidana erakätesse (Carsten Koning) 1525. aastal, koos teise kiviaidaga (nr. 98) ja elamuga (nr. 96). Nende kolme omanikuks oli 1630-dail Hans Köning (kod. 1621. aastast). Pärandina on käesolev hoone läinud üle tema pojale, Jacob König'ile, kes sai kodanikuks 1655 kaubaselina ja suri 1691. aastal. Ta oli abielus Jürgen Thiel'i tütre Gerdrut'iga, kes suri 1693. aastal.

17.05.1698 (NHB, 152-a) surnud Jacob Königi pärijate volitusel loovutab Gotthard Bagge (kod. 1697-1710), vastavalt 19.09.1691 sõlmitud müügilepingule selle maja, mis asub (in der Süster-Straße) surnud Hans Königi suure elamu (nr. 96) ja Thomas Dunckeri väikemaja (nr. 98) vahel, kindategijale Tobias Neu'le.

- Tobias Ney pärines Riiast, sai Tallinna kodanikuks 1690 ja suri 1704. aastal. Tema esimeseks naiseks oli kindategija Chr. Mölleri lesk, Catharina Seeland (1690-1703) ja 1704.a. märtsis abiellus ta Pontus de la Gardie mõisavalitseja Gustav Salaniuse tütre Reginaga.

1.05.1767 (NHB, 666) sissekandest selgub, et vaadeldav maja oli seejärele kuulunud kingseppade oldermanile Rudolf Kater'ile, kes sai kodanikuks 1700 ja suri 1740. See oli esmalt abielus (1700-1722) kingsepa Heinrich Wieseneri lesega, Catharina Lofert'iga ja 1723. aastal abiellus Catharina Elisabeth Frick'iga, kes lesena abiellus uuesti 1741. aastal kingsepa Johan Joseph Tzschepp'iga, viies kinnistu sellele kaasavarana.

- Joh. Joseph Tzschepp pärines Böömimaalt, sai Tallinna

kodanikuks 1741 ja suri enne oma naist, kes kinnistu müüs edasi kingsepp-meistrile Friedrich Wilhelm Schneider'ile. - See pärines Kuramaalt (Grobin), sai Tallinna kodanikuks 1750 ja suri 1787. aastal. Ta oli abielus kingsepa Johan Andersoni tütre Agneta Sophiaga, kes suri 1771.a. - F.W. Schneider müüs kinnistu edasi rätsepmeistrile Hindrich Friedrich Kiehlstedt'ile, kelle nimele see nüüd (1767. aastal) kantakse.

Kinnistu asub (in der Cistern-SträÙe) surnud Christian Besseri kahe maja vahel (s.o. nr. 96 ja 98 vahel).

- Hinrich Friedrich Kyhlstedt (ka Kielstaedt) pärines Stralsundist, sai Tallinna kodanikuks 1765 ja suri 1774. Tema lesk, Catharina Sophia Parisius abiellus 1775.a. uuesti rätsepa Johan Peter Stieglitz'iga, kellele viis kaasavaraks ka käesoleva kinnistu.

- Johan Peter Stieglitz (aus der Curpfalz) sai Tallinna kodanikuks 1775 ja suri 1800; tema lesk suri 1811. aastal. Kinnistu nr. 97 järgmised omanikud olid:

- Peter Stieglitz, rätsep
- 24.03.1816 - Gottlieb Küster, kaupmees, Preisimaa konsul.
- 18.03.1847 - Berendt von Mohrenschild
- 16.05.1861 - Ferdinand von Mohrenschild
- 20.10.1864 - Maximilian Julius von Mohrenschildt
- 06.09.1874 - proua Johanna Julie Dordett, sünd. Preussenfreund.
- 11.11.1888 - Edgar Dordett
- 17.06.1900 - Herson Hirschi p. Gutkin
- 22.01.1927 - Tallinna linn (nüüd haljasala).

Nunna tänav 3.

Kinnistu nr. 98

15. sajandi lõpul ja 16. sajandi algul asus siinseil kinnistuil (nr-id 96, 97, 98 ja 99) seek. 1525. aastal loovutati neist üks elamu ja kaks kiviaita (nr-id 96, 97 ja 98) Carsten Koning'ile. 1630-dail kuulusid need Hans König'ile, kes sai kodanikuks 1621. aastal. Selle pärijad tükeldasid kinnistu osadeks ja 1687. aastal oli käesoleva kinnistu (nr. 98) omanikuks Lüübekist pärinev kaubasel Hinrich Winter, kes sai Tallinna kodanikuks 1662 ja abiellus Hans Königi tütre Margarethaga. 23.10.1694 (NHB, 141) surnud Henrich Windteri lese, proua Margaretha Königi ja tema laste volinik loovutab lese suure maja (nr. 96) ja väikese maja (nr. 98), mis asub (in der Closter-Straße) Tobias Ney (nr. 97) ja surnud muusiku Johan Hilbrandti (nr. 99) maja vahel, Thomas Duncker'ile.

- Viimane pärines Holsteinist, sai Tallinna kodanikuks 1688 kaubaselina, oli abielus Frantz Hartmani tütre Catharinaga ja suri koos naisega 1710. aastal katku. 19.10.1716 (NHB, 141-a) pastor Samuel Strickeri ja Jacob Johan Dunckeri (nüüd Schwerinis) volinik loovutab nende äiale resp. isale kuulunud elamu, mis asub (in der Cistern-Str.) surnud Tobias Neu (nr. 97) ja surnud Joh. Hillebranti maja (nr. 99) vahel, kaaspärijale ja väimehele Christian Besser'ile.

- See pärines Hamburgist, sai Tallinna kodanikuks 1713 oli Suurgildi vanemaks ja 1729-1743 raehärraks ning suri 1743.a. Tema lesk, Thomas Dunckeri tütar Eleonora suri 1756. aastal.

26.04.1773 (NHB, 675) sissekandest selgub, et juba 29.12.1765 on pärandijaotamise lepinguga käesolev elamu, mis asub rätsepa H.F.Kiehlstedti maja (nr. 97) ja surnud kingsepa Georg Hohentopi maja (nr. 99) vahel, määratud Christian Besseri pojale, Thomas Besser'ile, kelle nimele see nüüd kantakse.

- Thomas Besser sai kodanikuks 1759 kaupmehena, oli Suurgildi vanemaks ja suri 1784. Ta oli abielus Haapsalu rauhärä Andreas Heinrich Jenckeni lese, proua Anna Maria Storm'iga (+1812).

12.05.1797 (NHB, 675) kaupmees Christ. Friedrich Stricker loovutab enda ja oma õe, preili Anna Margaretha Strickeri nimel kaupmehele Gottlieb Küster'ile (leping 13.12.1795)

1) nr. 98 all oleva elamu, mis asub (in der Cistern-Str.) H.F.Kiehlstedti maja (nr. 97) ja Georg Hohentopi maja (nr. 99) vahel, ja

2) endise elamu, nüüd kiviaida ja vankrikuuri, mis on nr. 96) all ja asuvad Kiehlstedti (nr. 97) ja N.Schmidti (nr. 95) vahel.

Kinnistu nr. 98 järgmised omanikud olid:

18.03.1847 - Berend von Mohrenschild

16.05.1861 - Ferdinand von Mohrenschild

20.10.1864 - Maximilian Julius von Mohrenschildt

06.09.1874 - proua Johanna Julie Dordett, sünd. Preussfreund

11.11.1888 - Edgar Dordett

17.06.1900 - Herson Hirschi p. Gutkin

22.01.1927 - Tallinna linn (nüüd haljasala).

Nunna tänav 3.

Kinnistu nr. 99

30.10.1416 (Erbebuch III, 790) Wenemar van der Beke loovutab Jacob Murter'ile kinnistu, mis asub sauna kõrval, Nunnavärava juures (by deme bastoven vor der zusterporten), samade õigustega nagu see oli kuulunud Wenemarile.

23.08.1420 (Rentenbuch 616) Jacob Murther laenab oma elamule Kersten van der Beke'lt 15 mk.

22.05.1433 (Erbebuch III, 1072) Jacob Murthe'le kuulunud kinnistu, mis asub Hoppeneri maja (ilmselt nr. 98) kõrval, Toompea nõlva all (bi me langen berge), loovutab Kerstine ... oma väimehele, Jacob Krowel'ile. Majal lasub võlg Kerstin van der Beke'le - 15 riimarka.

25.09.1433 (Rentenbuch 842) Jacob Krowel laenab oma kinnistule, mis varemini kuulus Jacob Murte'le, Pühavaimu seegilt 30 mk.

1467.a. (AHB, 79-a) Kuramaa praosti ülesandel loovutatakse elamu ja kinnistu, mis asub Hinrik Arnoldi lese maja (ilmselt nr. 98) ja Nunnavärava juures asuva sauna vahel, Hene Bulkin'ile. Pühavaimu seegile võlgneb 200 mk.

- Heyne Boleken sai kodanikuks 5.11.1462.

1471.a. (AHB, 79-a) Heyne Bulkin loovutab selle kinnistu Diderik Nasschard'ile.

- See sai "mustpeaks" 1462, oli raehärra 1483. aastast kuni surmani 1511.a.

Ei ole teada, kunas täpselt siia rajati seek, kuid väärrib tähelepanu, et Diderik Nasschardi tütar Christina abiellus Hans Koningk'iga ja pärast seegi likvideerimist siin just tema^{pojale} müüdi seegi peahoone (nr. 99).

27.04.1547 (AHB, 5-b) Suurgildi juhtkond koos uue seegi eestseisjatega (Jasper Kappenberg ja Werner Dudingk) müüvad Hans Koning'ile vana seegi maja, mis asub Nunnavärava juures (vor der susterporten), raele kuuluva sauna ja Cersten Koningi maja (nr. 98) vahel. Majal lasub võlg uuele seegile - 300 mk. 6 %-ga.

- See Hans Koningk sai kodanikuks 1537. aastal, rae-härraks 1554 ja bürgermeistriks 1562 ning ta oli abielus Wilm Rinckhofi tütre Christinaga.

13.05.1606 (NHB, 140) pärijad loovutavad surnud härra Johan Kõningi lagunenud kiviaida, mis asub (bauen in der süsterstraten) Carsten Kõningi maja (nr. 98) ja Suurgildi oldermani Clawes Korfmakeri maja (nr. 100) vahel, samale Clawes Korfmaker'ile.

- Viimane sai "mustpeaks" 1581, kodanikuks 1584, oli bürgermeistri Diedrich Korfmakeri poeg ja ise sai Suurgildi oldermaniks ning suri 1616. aastal. Tema tegi sellele majale "kapitaalremondi" ja seadis seal sisse kõrtsi (Weinkeller).

18.11.1628 (NHB, 140) pärast kolmekordset oksjonit loovutab kohtufoogt selle veinikeldri koos kõrvalmajaga, mis asuvad Nunnavärava juures, Jacob Frese maja (nr. 98) ja Clauß Korbmacheri väikese maja (nr. 100) vahel, rae-härrale, Bartholomeus Rotert'ile, kes selle kinnistu samas müüb edasi Hans Kõning'ile.

- Bartholomeus Rotert (viimane sellenimeline Tallinnas) sai kodanikuks 1596, rae-härraks 1611 ja suri 25.07.1647 83-aastasena. Ta oli abielus Michel Paulseni tütre Annaga.

- Hans König sai kodanikuks 1621 ja koondas enda kätte

ka teised endise seegi kinnistud siin (nr-id 96, 97, 98)
 3.11.1631 (NHB, 139-a) Hans Spenckhauseni (kodanik 1613-
 aastast) volitusel loovutatakse Christoffer Nürenberg'ile
 25.08.1629 sõlmitud müügilepingu alusel väike elamu,
 mis asub (vor der Süsterporten) Hans Königi (nr. 98)
 ja Hieronymus Brese maja (nr. 100) vahel.

- Hans Spenckhausen oli abielus Clawes Korbmacheri
 tütre Catharinaga ja arvatavasti selle kaudu võlausaldaja.

- Christoffer Nürnbergki puudub kodanikeraamatus.

24.10.1648 (NHB, 139-a) Christoffer Nürnbergki volitusel
 loovutab Vitus Weis vastavalt müügilepingule selle elamu,
 mis asub (in der Süstrenstr.) Hans Königi (nr. 98) ja
 Christoffer Weidemani maja (nr. 100) vahel, Diedrich
Schalbrügger'ile, kes selle oma naise nõusolekul samas
 loovutab edasi Sebastian Röger'ile.

- Diedrich Schalbrügger puudub kodanikeraamatus.

- Sebastian Röger pärines GoBlarist, sai Tallinna koda-
 nikuks 1647 vasesepana ja abiellus 1656.a. Rakvere koda-
 niku Wilhelm Eggersi tütre Catharinaga.

27.10.1654 (NHB, 140-a) Sebastian Röger müüb oma kinnistu
 ja maja, mis asub Hans Königi (nr. 98) ja Christoph Weide-
 mani (nr. 100) vahel, Adam Heidrich'ile.

- Viimane puudub kodanikeraamatus, kuid 1613-1658 on
 Tallinnas sellenimeline parkal (Weißgerber).

19.10.1675 (NHB, 140-a) mainitakse surnud Adam Heidrichi
 pärijaid: tütar Elisabeth, pojad - pastor Anton ja
 kaupmees Christoffer (kod. 1662.a.)

3.05.1681 (NHB, 140-a) vastavalt 20.08.1675 sõlmitud
 pärandijaotuse lepingule loovutab Christoffer Heidrich

enda ja oma kaaspärijate nimel oma õemehele, linna muusikule Johan Hildebrant'ile maja ja kinnistu, mis asub Hans Königi (nr. 98) ja Nicolaus Holmi maja (nr. 100) vahel.

- Johannes Hillebrand sai kodanikuks 1643 ja suri 1691, kui viimane Pärsias käinud Holsteini saatkonna liikmeist. 25.10.1701 (NHB, 143-a) vastavalt 2.09.1698 sõlmitud müügilepingule loovutatakse pärijate nimel see kinnistu ja maja, mis asub Thomas Dunckeri maja (nr. 98) ja surnud Nicolas Holmi maja (nr. 100) vahel, parukategijale, nooremale Niclaus Holm'ile, kui peamisele kreditorile.

- See Nicolas Holm sai kodanikuks 1700, oli parukategijate oldermaniks ja suri 1734.a. Ta oli abiellus Catharina Lohmüller'iga.

21.04.1741 (NHB, 649) surnud Nicolas Holmi lese, proua Catharina Lohmülleri võõrmündrid loovutavad tema maja, mis asub (in der Cistern-Str.) Christian Besseri maja (nr. 98) ja ~~XXXXXXXX~~ parukategija Jean Bouilloni maja (nr. 100) vahel, kingsep-meistri George Hohentop'ile.

- Viimane pärines Tartust, sai Tallinna kodanikuks 1736 ja suri 1752.a. Kolga mõisas. Tema lesk, Margareta Helena Flohr abiellus 1756. aastal uuesti kingsepa Johan Andresson'iga, kellele viis kaasavaraks ka kinnistu.

- Johan Andressohn oli kohalik, sai kodanikuks 1756, oli Kanuti gildi oldermaniks ja suri 1801. aastal. 1765 abiellus ta teistkordselt nõõbitreialite oldermani Carl Friedrich Berneri tütre Anna Catharinaga.

6.05.1802 (NHB, 649) sissekandest selgub, et kingsepa Johan Andressohni lesk Anna Catharina oli kinnistu oma-

nikuna selle juba 29.07.1801 edasi müünud Gottlieb Küster'ile, kelle nimele see nüüd kantakse. See elamu asub nr. 99 all, eelmainitud G.Küsteri maja (n.r. 98) ja surnud rätsepa Johan Friedrich Schoedingi maja (nr. 100) vahel.

Kinnistu nr. 99 järgmised omanikud olid:

18.03.1847 - Berend von Mohrenschild

16.05.1861 - Ferdinand von Mohrenschild

20.10.1864 - Maximilian Julius von Mohrenschildt

06.09.1874 - proua Johanna Julie Dordett, sünd. Preussfreund

11.11.1888 - Edgar Dordett

17.06.1900 - Herson Hirschi p. Gutkin

22.01.1927 - Tallinna linn (nüüd haljasala)

Märkus: sajandi vahetusel koondas kaupmees ja Preisimaa konsul Gottlieb Küster siin enda kätte kõik vana seegi hooned (nr-~~id~~id 96, 97, 98 ja 99) ning sellest peale kuulusid need ühistele omanikkudele kuni 1927.a. omandas need linn ja korraldas kogu valduse ümber haljasalaks.

Nunna tänav 5.

Kinnistu nr. 100

See kinnistu sai iseseisvaks 1642. aastal eraldamisega naaberkinnistu nr. 101 küljest.

6.05.1642 (NHB, 138-a) Laurentz Hudde (nr. 101 omanik) loovutab oma kinnistust väikese elamu, mis asub Christoffer Nörenbergi maja (nr. 99) kõrval, Christoffer Weideman'ile.

- See pärines Miitavist (Jelgava) ja sai Tallinna kodanikuks 1637 tislarina.

22.10.1658 (NHB, 138-a) Berent Lorens (nähtavasti Chr. Weidemani väimees) loovutab enda ja oma pärijate, saõnuti surnud Christofer Weidemani teiste pärijate nimel selle elamu, mis asub (vor der Süsterporten) Adam Heidrichi maja (nr. 99) ja Lorens Hutte (p.o. Hudde) maja (nr. 100) vahel, Valentin Salbert'ile kui müüdü kinnistu.

- Viimane pärines Königsbergist, sai Tallinna kodanikuks relvasepana (Schwertfegergesell) ja suri 1669. aastal.

Tema lesk, Margareta Baler suri 1678.a.

3.05.1672 (NHB, 138-a) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab vastavalt 9.02.1672 1662 sõlmitud lepingule, maja ja kinnistu, mis asub Adam Heidrichi (nr. 99) ja Lorenz Hudde elamu (nr. 101) vahel, tislurile Berent Lorens'ile.

- See sai kodanikuks 1661 ja suri 1682. aastal. Tema lesk Gertraut Passer suri 1690.a.

Hiljem on kinnistu omanikuks saanud Smolandist pärinev parukategija Nicolaus Holm, kes sai kodanikuks Tallinnas 1673. aastal. Sellelt läks kinnistu edasi registreerimatult tema pojale Nicolas Holm'ile, kes sai kodanikuks 1700.a. samuti parukategijana ning suri 1734. aastal.

21.04.1741 (NHB, 648-a) surnud Nicolas ~~Hax~~ Holmi lese, proua Catharina Lohmülleri volitusel loovutatakse kinnistu, mis asub (in der Cistern-Str.) surnud Nicl. Holmi maja (nr. 99) ja David Bohnke maja (nr. 101) vahel, parukategijale Jean Bouillon'ile.

- Viimane pärines Rootsist, sai Tallinna kodanikuks 1730, oli Kanuti gildi oldermaniks ja suri 1760. aastal. Aastail 1730-1736 oli ta abielus Kanuti gildi oldermani Nicolaus Holmi (jun.) tütre Maria Christinaga ning hiljem abiellus ta Anna Maria Lund'iga, kes lesena abiellus uuesti 1762. aastal parukategija Johan Diedrich Sodorf'iga (kod. 1762.a.).

8.05.1761 (NHB, 648-a) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab endise Jean Bouilloni elamu, mis asub surnud George Hohentopi maja (nr. 99) ja Hans Heinrich Gottschalki maja (nr. 100) vahel, rätsepmeistrile Johan Friedrich Schaeding'ile, kes on selle oksjonilt ostnud.

- Johan Friedrich Schaeding pärines Schönebergist, sai Tallinna kodanikuks 1756 rätsepana, ja suri 1802. aastal. Tema naine, rätsepa Martin Grassi tütar Anna Dorothea suri 1792. aastal.

3.05.1805 (NHB, 648-a) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab eelmainitud kinnistu ja maja rätsepmeistrile Carl Hartwig Korb'ile, kes on selle oksjonilt ostnud.

Kinnistu nr. 100 järgmised omanikud olid:

22.05.1814 - Carl Gustav Stegeman

17.08.1817 - rätsepmeistri Carl Friedrich Kiehlstädti lesk, proua Maria Dorothea, sünd. Ripcke

01.02.1829 - Alexander Fadejew, "Gelbblechenschläger"

- 09.10.1845 - Ludwig Haase, uurmaaker
12.11.1868 - tema pärijad
22.06.1884 - Jacob Grauen
28.07.1895 - Alexander Heinrichi p. Koch
27.11.1898 - Alexander Jaani p. Brommig
13.08.1913 - Karl Jaani p. Brommig.

Nunna tänav 7.

Kinnistu nr. 101

28.11.1393 (Rentenbuch 1409) pealkirjas on -

stauen vor der susterporten = saun Nunnavärava ees ja ilmselt on see sama saun, mida mainitakse juba 1310.a. Johannes Kanne poolt linna kiindlustiste korraldamise asjus. Nüüd 1393. aastal loovutavad Johannes Stockeri lese ja laste võõrmündrid selle sauna Tallinna raele. Saunal lasub 100 marga suurune kapital, mis kuulub Pühavaimu kabelis asuvale püha Ewaldi altarile ja raad peab maksma selle pealt renti, arvates iga 15 marga pealt 1 mk. aastas.

Seda sauna on mainitud 1342.a. kui ... stupa sub longo monte (Erbeb. XIX I, 553). Umbes 1390.a. nimetatakse seda ka väikeseks saunaks (lueteke bastouen) ja ka 1503.a. (lutke sthaven) ja selle kaudu on nimetatud ka Nunnaväravat torniks sauna juures (1355: iuxta stupam sub longo monte) ja ka väikese sauna väravaks (lueteken bastouen porte) - (L.Tiik, Vana-Tallinn, lk. 290 käsikiri) Samas tähenduses on Nunnavärava kohta veel:

1369 - porta Stoven (Erbeb.II, 322),

1370 - stupeporta (" " 337)

1375 - porta stupe (" " 538)

1376 - bastovenporte (" " 556)

1377 - porta balneatorum (" 626)

kuid samas tähenduses on ka:

1428 - kleyne bastovenporte (Erbeb. III, 943)

1428 - lutke batstovenporte (" " 965) ja 966)

28.04.1553 (AHB, 5-b) linna kämmererid müüvad Hans

Koning'ile vana sauna (den olden batstouen) koos

körvalasuva majaga ja kõigi päraldistega nagu seel

kinnistu asub sama Hans Koningi kiviaitade (nr. 99)

ja Nunnavärava (susterporte) vahel, linnamüüri ääres. Rae kasuks jääb sellele kinnistule 1200 marka. 6 %-ga. Ühtlasi säilitab raad omale õiguse vabaks juurdepääsuks linnamüüri tornile (up und aff den torne tho gaende) ning üles ja alla vinnamiseks, kui vajadus on.

(Tollest linnamüüri tornist on mõne meetri kõrgune tüügas veel tänaseni säilinud siseöue nurgas.)

- Hans Koningk sai kodanikuks 1537, raehärraks 1554, bürgermeistriks 1562 ning on surnud enne 1575. aastat. 16.05.1575 (AHB, 5-b) on selle kinnistu valdajaiks tema pojad Hans ja Frantz Koning'id.

16.05.1587 (AHB, 5-b) surnud härra Johan Koningi pärijad (vennad Franz ja Hans ning nende õemes Herman Koltz) loovutavad oma kaaspärijale (öele), Hieronimus Holthuseni lesele Gerdrutt'ile tema kaasavaraks maja ja kinnistu, mis asub Nunnavärava esisel nurgal, surnud rhr. Johan Koningi kiviaitade (nr. 99) juurest kuni Nunnaväravani. Jacob Wyse kasuks lasub kinnistul 1000 mk.

5.05.1591 (AHB, 5-b) kohtuliku hagi alusel oli see kinnistu mõistetud pärast oksjonit Jacob Wyse'le pandiks ning tema volinik Hinrich von Brunswick loovutab selle maja raehärra Ditrich Korffmakeri pärijatele ja Hans Tyr'ile, kui müüdü objekt.

- Hieronimus Holthausen sai kodanikuks 1575 ja samuti ka Jacob Wyse.

- Ditrich Korffmaker sai kodanikuks 1551, raehärraks 1562 ja oli bürgermeistriks 1571-1591; tema lesk Anna Bade suri 1599.a.

- Hans Tyr sai kodanikuks 1572 ja abiellus sama Diedrich

Korbmacheri tütre Margaretaga.

26.10.1604 (NHB, 139) pärijad loovutavad oma kaaspärijale (vastavalt vennale ja naisevennale) Suurgildi oldermanile Clawes Korbmacher'ile vana sauna koos kõrvalasuva majaga ja kõigi päraldistega. Kinnistu ulatub surnud Johan Königi kiviaitadest (nr. 99) kuni Nunnaväravani ja linnamüüri ääres ning siia on ehitatud neli väikest elamut ja kavatsusel on veel viienda ehitamine. Raad säilitab endiselt õiguse sisse- ja väljapääsuks läbi õuevärava linnamüüri torni juurde ning seal ülal ja alla vinnata kõike vajalikku.

- Clawes Korbmacher sai "Mustpeaks" 1581, kodanikuks 1584, oli Suurgildi oldermaniks ja suri 1616. aastal. Tema tütar Catharina abiellus Hans Spenckhauseniga, kes sai kodanikuks 1613. aastal.

Viimane loovutas juba 1620.a. sellest kinnistust ühe osa Berent Scheffer'ile (kod. 1599.a. Berent Schepffer), millest sai kinnistu nr. 105.

2.05.1623 (NHB, 139) Hans Spenckhausen loovutab kinnistu (maja koos kõrvalasuva väikemajaga), mis asub (vor der Süsterporten) Berent Schepferi maja (nr. 105) kõrval, Hieronymus Brese'le. (Puudub kodanikeraamatus.)

29.04.1642 (NHB, 138-a) Christoffer Hoenholt loovutab Laurentz Hudde'le kui surnud Hieronymus Breese lähimale pärijale, viimasele kuulunud elamu koos kõrvalasuva väikemajaga.

6.05.1642 (NHB, 138-a) Laurentz Hudde loovutab sellest kinnistust väikese elamu, mis asub Christoffer Nörenbergi maja (nr. 99) kõrval, Christoffer Weideman'ile (vt. kinnistu nr. 100).

Sellega jäi Lorentz Hudde omandiks kinnistu suurem elamu. 28.10.1720 (NHB, 149-a) viidatakse siia kui Sven Norbergi majale. - Swen Norbergh sai kodanikuks 1704 kaubasellina. 21.05.1736 (NHB, 647) sissekandest selgub, et Swen Norbergi maja on läinud edasi linna lipnikule Gottfried Schubart'ile ja pärast selle surma jäänud tema lesele, proua Gerdruta Elisabeth Brasche'le. Viimase volitusel loovutab tema Herman Helms väimees selle maja, mis asub surnud Nicolai Holmi (nr. 100) ja kaupmehe Magnus Magnussohni maja (nr. 105) vahel, lukussepale David Benike'le.

- Herman Helms sai kodanikuks rätsepana 1717. aastal, oli aastail 1717-1731 abielus Anna Maria Sparr'iga ja 1736. aastal abiellus surnud linna lipniku Gottfried Schubarti tütre Christina Elisabethiga.

- David Behncke pärines Wismarist, sai Tallinna kodanikuks 1722 lukussepana ja suri 1738. aastal.

23.10.1741 (NHB, 647) surnud David Böhnke lese, proua Anna Gerdrutha Schernwebeli võõrmündrid loovutavad tema maja, mis asub (in der. Cistern-Str.) Jean Bouilloni maja (nr. 100) ja Magnus Magnussohni maja (nr. 105) vahel, Kanuti gildi surnud oldermanni Florian Frieselli lesele, proua Dorothea Leu'le.

- Florian Friesel sai kodanikuks 1694. aastal parkalina (Weißgärber), oli Kanuti gildi olderman ja suri 1741.a. Ta abiellus 1694.a. rätsepa Niclas Ley tütreaga Dorotheaga, kes suri 1754. aastal.

23.10.1741 (NHB, 647) ^{kaalrite} ~~pagarite~~ olderman Samuel Scheibe loovutab Fl.Frieseli lese, proua Dorothea Leu ja tema poja, Pärnu postmeistri Christoph Frieselli ja teiste

(27) 46
kaaspärijate nimel pagarimeistrile Hans Hinrich Gottschalck-
ile eelmainitud David Böhnkeni maja (nr. 101) ja veel
2) käesoleva ning Magnus Magnussohni maja (nr. 105) vahel
asuva maja, mis varemini kuulus ... Buhsekist'ile, kuid
on Magnus Magnussohni nimele kantud ja hiljem loovutatud
leitnant Fuchs'ile ja selle poolt lõpuks müüdnud surnud
oldermanile Florian Friesel'ile. - See viimane oli järe-
likult nr. 105 osa ja läks nüüd nr. 101 alla.

- Hans Johan Hinrich Gottschalck oli kohalik, sai koda-
nikuks 1741.a. pagarina ja suri 1775. aastal. Aastail
1742-1744 oli ta abielus habemeajaja (Bader) Gottfried
Hanewaldi (1707-1728) tütre Christina Elisabethiga ja
1745 abiellus klaasimaalija Johan Samuel Reimersi tütre
Anna Mariaga.

Kinnistu nr. 101 järgmised omanikud olid:

20.04.1787 - pagarimeister Gottschalki lesk

19.09.1791 - Peter Johan Greinert

- Adam Johan von Nottbeck

13.10.1814 - Johan Arend Intelmann

28.10.1830 - Carl Friedrich von Baggehuffwudt

28.05.1837 - Anna von Adams, laevastiku I järgu kapteni naine

22.09.1872 - selle pärijad, preilid Emilie ja Anna
von Adams'id

17.02.1881 - leitnant Victor von Adams

27.03.1881 - Johan Aggasildt

27.03.1887 - riiginõuniku von Nottbecki lesk, sündinud
Helene Girard de Soucanton

09.11.1901 - Artur Iwani p. Tamberg

26.08.1914 - Tallinna linn.

Nunna tänav 9

Kinnistu 105

Käesolev kinnistu tekkis eraldamise teel juba 14. sajandil eksisteerinud saunakinnistust Nunnavärava kõrval (nr.101). Eraldamine toimus Hans Spenckhauseni kui nr. 101 valdaja ja 1599.a. kodanikuks saanud Berent Schepfferi vahel 28.08.1620 sõlmitud ostu-müügi lepingu alusel.

28.10.1646 (NHB, 139-a) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab Hans Spenckhauseni poolt 28.08.1620 Berent Scheffer'ile (kod. 1599.a.) müüdud kinnistu ja maja nüüd sama Berent Schefferi pärijatele resp. pärijate võõrmündritele (Henrich Niewert ja Daniel Marquart), kes selle samas edasi loovutavad Hans Bueskist'ile. Kinnistu asub (vor der Süsterporten) Laurentz Hudde maja (nr. 101) ja Nunnavärava müüri vahel.

- Hans Bueskist sai Tallinna kodanikuks 1635 parkalina (Korduanbereiter) ja maeti 1665.a.; tema lesk maeti 1672.a. 20.10.1691 (NHB, 155-a) nimetatakse seda Bartel Buskisti majaks. - Bartelt Busekist sai kodanikuks 1677 korduaani-parkalina ja abiellus Ursula Geberhardiga, kes 1695.a. lesena uuesti abiellus Lüübekist pärineva korduaani-parkali Hinrich Elers'iga, kes oli kodanik juba 1686. aastast 9.05.1693 (NHB, 155-a) surnud Hans Busekisti pärijate võõrmündrid loovutavad kinnistu suurest majast eraldatud väikese maja, mis asub Nunnavärava kõrval, Hans Anderssohn Albogi'le. - See puudub kodanikeraamatus, kuid oli ametilt kaupmees ja tema lesk, Brigitta von Hollen abiellus 1706.a. uuest Jochim Andreas Sommer'iga (+1710). Suuren maja jäi pärijatele ja 28.10.1698 on selle valdajaks Bartelt Busekisti lese uus mees Hinrich Ehlers, kuid -

28.10.1720 (NHB, 149-a) sissekandest selgub, et Bartel Busekisti majaks nimetatud kinnistu (selle lesega koos H.Ehlersi kasutusse läinud) on oksjonilt ostnud kaupmees Christian Krey ja loovutab selle nüüd Andreas Albogius'ele.
- See maja asub Swen Norbergi (nr. 101) ja eespool mainitud Hans Andreassohn Albogiuse maja (tinglikult 105-II) vahel. - Kuna viimane oli juba surnud, siis tegelikult koondus Andreas Albogiuse kätte ka isale kuulunud väike maja.

17.04.1733 (NHB, 645) surnud Andreas Albogiuse alaealise poja nimel ja eest loovutavad võõrmündrid (Suurgildist) kaupmehele Magnus Magnussohn'ile suure ja väikese maja, mis asuvad (in der Cistern-Str.) linna lipniku Gottfried^u Schbarti maja (nr. 101) ja Nunnavärava (Cistern-Pforte) vahel.

- Magnus Magnussohn pärines Haapsalust, sai Tallinna kodanikuks 1724 kaupmehena, oli Suurgildi vanemaks ja suri 1761. aastal. Ta abiellus 1724.a. kaupmehe Michael Krey tütre ja Johan Mathias Arveliuse lese, proua Gerdruta Krey'ga, kes suri samuti 1761. aastal.

23.10.1741 (NHB, 647) sissekandest selgub, et Magnus Magnussohni poolt 1733. omandatud suurest ja väikesest majast oli suurem maja, mis asus nr. 101 kõrval loovutatud leitnant .... Fuchs'ile ja see oli müünud edasi Florian Friesel'ile (kod. 1694-1741), kelle lesk selle koos nr. 101-ga müüs nüüd (1741.a.) edasi pagarile Hans Heinrich Gottschalk'ile (kodanik 1741-1775).

23.10.1761 (NHB, 645) sissekandest selgub, et Magnus Magnussohni surma järele lasksid tema pärijad ka järele

jäänud väikese maja, mis asus Nunnavärava (Cistern-Pforte) kõrval ja eelmainitud H.H.Gottschalki maja (nr. 101) vahel, oksjonile, kust selle ostis sama pagarimeister Hans Heinrich Gottschalck, kelle nimele see nüüd kantakse.

- Seejärel on kinnistu nr. 105 (väikemaja Nunnavärava kõrval) läinud vasesepale Jonas Lundbergile, kes sai kodanikuks 1763 Hudikswallist pärineva vasesepana ja suri 1800.a. Tema lesk Catharina Elisabeth Arend suri 1801. aastal.

5.04.1793 (Nummerbuch) on selle kinnistu omanikuks saanud Georg Friedrich Bartmer (Büchschmied).

24.05.1804 (NHB, 645) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab nr. 105 all oleva elamu, mis on veel surnud pagarimeistri Hans Heinrich Gottschalcki nimel ja asub Nunnavärava ning öuenõuniku Adam Johan von Nottbecki maja (nr. 101) vahel, lukksepp-meistrile Johan Carl Benzow'ile, kes on selle 22.10.1803 oksjonilt ostnud.

Kinnistu nr. 105 järgmised omanikud olid:

01.09.1836 - Johan Christian Werner, "Zeugmeister"

10.09.1840 - Johan Friedrich Jürgens, plekksepp

28.04.1870 - Friedrich Wunder, "Oeconom"

13.07.1871 - Jacob Grauen, "Gastwirt"

08.10.1899 - selle pärijad (Grauen'id)

12.11.1899 - Jacob Iwani p. Kurberg, proviisor

26.10.1912 - Arved ja Evald Kurbergid (Jakobi pojad).